

mallorca socialista

Edita: **PSM** ESQUERRA NACIONALISTA

EPOCA II n° 2 Desembre- 1985

Preu: 100 ptes.

- DEU ANYS DE PSM
- EL DEBAT DEL PARLAMENT
SOBRE LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

mallorca socialista

Coordinació:
Bernat Aguiló
Jerdònia Arbona
Damià Pons
Josep Tur

Seccions:

JOVENTUT: Jaume Nadal (231678). CIÈNCIA I POLÍTICA: Lluís Garcia (937 6742099|6920200). EDITORIAL: Gestora. NOTICIARI: Sebastià Serra, Jerdònia Arbona. RETALLS: Damià Pons (462848). CULTURA: Joan Perelló (464636), Antoni Rosselló. MITJANS DE COMUNICACIÓ: Damià Pons. EDUCACIÓ: Margalida Bujosa i Pep Tur (450243). SOCIETAT I ECONOMIA: Sebastià Serra. PAGESIA: Josep Estelrich (526007|560219). PARTICIPACIÓ CIUTADANA: Sebastià Serra. LLIBRES: Damià Pons, Macià Garcies (660991). REVISTES: Damià Pons. I NO HO VOLIEM CREURE: Joan Perelló. NORMALITZACIÓ LING.: Joan Galma. PERSONATGE: Mateu Morro (620607). ESPORTS: Pere Palou, Joan Barceló (647375). POBLE A POBLE: Andreu Majoral (462535|296600). CRONICA D'EIVISSA: Bernat Juan (Damià). ACCIÓ SOCIAL: Jerdònia Arbona. FOTOGRAFIA: Bernat Aguiló. PORTADA: Maranto.

Edita:

PSM ESQUERRA NACIONALISTA

Carrer Temple, 7
07001 Ciutat de Mallorca
telèfon 221626 - 221414

Imprimeix:
Edicions Brins

Diposit Legal:
PM 511/77

Observació:

"MALLORCA SOCIALISTA" és una publicació oberta a diferents opinions, els articles signats expressen únicament l'opinió dels seus autors, l'opinió de la publicació i del P.S.M.-ESQUERRA NACIONALISTA només queda exposada a l'Editorial. La recepció d'originals estarà oberta fins dia 20 de cada mes.

EDITORIAL

A DEBAT

- .- El debat del Parlament sobre la Normalització Lingüística 4

CRONIQUES

- .- Cultura i Re-conquesta 7

INTERNACIONAL

- .- OTAN-No 9
- .- El Polisario. Un Viriato del PSOE 10

PARTICIPACIÓ CIUTADANA

- .- Inauguració del Casal d'activitats ciutadanes 11

PAGESIA

- .- Negre futur de l'agricultura mallorquina 12

POBLE A POBLE

- .- Selva. El pacte anti AP s'ha complit 14

CIÈNCIA I POLÍTICA

- .- Concepte de Ciència 15

ACCIÓ SOCIAL

- .- La Beneficència 16

DEU ANYS DE PSM

18

PERSONATGE

- .- Joan Mascaró i Fornés 21

MITJANS DE COMUNICACIÓ

- .- Ciutat Ràdio 23

CULTURA

- .- Seminari sobre "Mallorca i Europa: identitat i progrés" 24

ESPORTS

- .- Oh esport! 26

OPINIÓ

- .- Un camí cap a la llibertat 27

SOBRE EL FET NACIONAL

- .- Reflexions sobre el nacionalisme a Mallorca 28

PUBLICACIONS

- .- De lectura obligatoria: "El Món" i "El Temps" 30
- .- "La Mediterrània i els bàrbars del Nord" 33

I NO HO VOLIEM CREURE

- .- El Mallorca menys que un club 35

DEU ANYS DE PSM

Per una esquerra nacionalista a Mallorca

El nacionalisme a Mallorca no hi és de fa dos dies. Ja a principis de segle, a l'escalf del moviment catalanista, podem trobar a l'illa plantejaments nacionalistes. Hauríem de parlar de publicacions com "Nova Palma", "La Veu de Mallorca", i "República"; de grups més o menys efímers, com "L'Espurna", el "Centre Regionalista" de Guillem Forteza, el "Centre Autonomista" creat al 1930 dins l'òrbita de la dreta camboniana, l'"Esquerra Republicana Balear" d'Emili Darder i Pere Oliver i Domenge, i hauríem de parlar, ja a la Mallorca de finals del franquisme, d'intents com els del MAN, AMAM, PSAN, GASI, PSI... que troben la seva cristallització més estable, de fet única, en el PSM.

El PSM, per tant, és el cap d'un fil que fa molts d'anys que es descab della. Però no és la simple repetició de les velles provatures, sinó que contràriament aporta tota una nova dinàmica al nacionalisme mallorquí, que podríem sintetitzar en els aspectes següents:

1) Continuïtat i permanència. Ara que ja ho podem veure amb una certa perspectiva, cal dir que el PSM ha manifestat una ferma obstinació en la seva supervivència. Ha suportat escomeses molt diverses, i sempre les ha resistit, fins i tot reforçant-se. El PSM ha assolit a donar continuïtat i estabilitat a una pràctica política nacionalista, cosa sense precedents a Mallorca.

2) Integració i obertura. Des dels seus inicis el PSM ha volgut afirmar un model de partit obert, no dogmàtic, sense voluntat de monolitisme ideològic; contràriament, un partit dins el qual hi poden conuiudiverses interpretacions del nacionalisme d'esquerra capaç d'impulsar un moviment integrador i de sumar esforços, molt més en-

llà de concepcions esclerotitzades i esquemàtiques.

3) Caràcter popular-nacional. El PSM és quelcom més que un aplec d'intel·lectuals mallorquinistes. Amb més o menys intensitat ha contactat amb sectors del poble illenc. D'altra banda la seva continuïtat no hagués estat possible. Cal admetre que importants sectors populars han restat al marge de la política de l'esquerra nacionalista (immigrants, importants sectors ciutadans i de la classe obrera, etc), però això no significa una impossibilitat d'arribar a aquests sectors. El nacionalisme d'esquerra és una proposta oberta, mallorquina i progressista, i té encara moltes coses a dir i prou capacitat d'obtenir una major incidència social.

4) Definitiva alineació progressista del nacionalisme mallorquí. És a dir, la renúncia a una concepció folkloritzant i tradicionalista del mallorquinisme polític (amb profundes arrels en el segle XIX: tradicionalisme, carlisme, conservadurisme, etc.) i la comprensió del lligam entre la lluita per la reivindicació nacional i la lluita per la transformació progressista de la societat.

Assenyalar aquests factors no lleva que no s'hagi de fer una profunda crítica a moltes deficiències del PSM: amateurisme, debilitat organitzativa, etc. No creim tenir cap veritat absoluta ni esser els salvadors de nígu, tan sols volem contribuir a construir un país lliure i solidari, però no colonitzat. Un país integrat a Europa, però des de la nostra pròpia personalitat. Un país que pugui decidir el seu futur, i a on sigui el poble mallorquí l'únic protagonista. Aquesta és la gran tasca que fa 10 anys va iniciar el PSM, i que avui es segueix plantejant amb la mateixa urgència.

EL DEBAT DEL PARLAMENT SOBRE LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

Va tenir lloc al Parlament de les Illes Balears el debat sobre l'esmena a la totalitat presentada pel nostre grup al Projecte de Llei de Normalització Lingüística.

La història d'aquest Projecte és prou coneguda. Després d'un projecte inicial redactat per professionals de renom que mereixien la nostra total confiança, el Govern "el va rectificar" al·legant motivacions tècniques i legals, i suprimint expressions tals com "llengua catalana", etc. D'aquest projecte, per tant, en va quedar una cosa buida, asèptica, i que no tan sols no normalitzarà, sinó que segueix en

inferioritat de condicions la llengua catalana respecte de la castellana. És per això que el Grup Parlamentari Esquerra-Nacionalista-PSM hi va presentar una esmena a la totalitat demanant la devolució d'aquest pseudo-projecte al Govern i la presentació del projecte inicial; a més d'una quarentena d'esmenes parcials que seran debatudes posteriorment.

Presentam aquí un resum del debat que comença amb la defensa de l'esmena a la totalitat per part del nostre representant Joan Francesc López Casasnovas.

"Orson Wells, el cineasta mort recentment ha deixat dit als seus contemporanis, -les vostres veus seran silenciades, però és igual, continuau parlant-. I si l'observam bé, aquesta frase no és tan pesimista, ja que, si per una banda constata una realitat, la difícil comunicació de missatges no amables per al poder, també demostra una ferma esperança d'anar en davant. Com? Insistent, tenint, com deia Bertolt Brecht, el coratge de dir la veritat."

"En presentar aquesta esmena a la totalitat del Projecte de Llei de Normalització Lingüística, Esquerra Nacionalista-PSM preten entre d'altres coses, centrar l'atenció dels Srs. Diputats en el tema que ha marcat més, més per absència que per presència, la política cultural del Govern actual de la nostra Comunitat Autònoma: el tema de la normalització de la llengua pròpia dels pobles de les Illes, la llengua catalana. I dir clarament que en un lloc com aquí, en que una llengua, el castellà, està desplaçant una altra per l'ús de la força des de fa ...dos segles, i en l'actua-

el català, cosa de tots

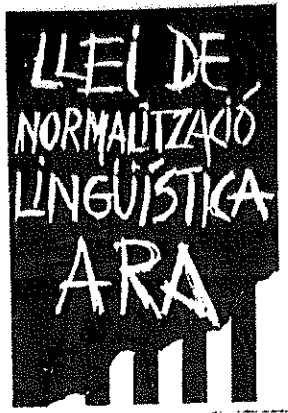
litat també per subtils mecanismes psicològics, emparats en un poderós aparell d'estat, en un lloc com aquí i en una situació com aquesta, de ple conflicte lingüístic, normalitzar la nostra llengua minoritzada vol dir capgirar el procés de substitució, resituar la nostra llengua als àmbits usurpats on ara no hi té accés, subvertir l'ordre lingüístic establert -por justo derecho de conquista-, la qual cosa, Srs. Diputats, exigeix: primer, fer necessari i útil el català al si de tots els àmbits de la societat, especialment en aquells que són claus en una societat moderna, mitjans de difusió, administració, publicitat, sistema es-

colar, món del treball, comerç, etc.; exigeix també fer del català un vehicle imprescindible en els processos de comunicació de la societat dels Països Catalans, com l'alemany ho és a Alemanya, o l'italià ho és a Itàlia!"

"No hem d'oblidar que un procés de normalització no avança per cap bona voluntat, sinó per la presència i l'exercici d'una ideologia i d'una pràctica socio-lingüística determinada, una política lingüística és, en primera instància, una política determinada. Tant és així que certes polítiques lingüístiques poden agreujar o resoldre, resoldre o agreujar un conflicte lingüístic; per exemple, si la supressió de les mesures restrictives de l'ús d'una llengua desapareixen, però no s'augmenta el seu prestigi, la seva utilitat i el seu caràcter pràctic, els seus mateixos usuaris acaharan per abandonar-la, d'una manera voluntària, en descobrir o redescobrir que no els fa cap servei. Es pensa, alguns pensen que en declarar oficial una llengua ja aquesta és normal, però

una convocatòria bàsica i freqüent que Esquerra Nacionalista ha combatut i combatrà per triomfalista, interessada o cega. Una llengua, per tal de ser normal, ha de desenvolupar tot un joc de funcions socials, és a dir, ha de ser vehicle de comunicació i expressió a tots els àmbits de la vida i de la societat, però tenint en compte que avui necessitam una llengua de cultura moderna, apta per al repte de la tecnologia i les noves funcions que la nostra societat va desenvolupant!"

... "Perquè crec que amb totes aquestes greus anomalies i amb aquests greuges palesos constatats aquest Projecte de Llei no serveix, és impossible que dins aquest marc legislatiu es pugui fer efectiu el somni espriuà de la convivència ..., com el poeta jo recoman al Govern, els Srs. Diputats i Diputades d'aquesta Cambra que compren guin que si no és pel camí de la igualtat no hi pot haver convivència ni democràcia, i dins les serioses limitacions que la Constitució, de per sí, ja imposa, és evident que la Llei de Normalització Lingüística de les Illes Balears hauria de ser molt altra cosa que no, com deia el doctor Joan Solar, una llei de vençuts per a vençuts. I per tal que la igualtat sigui efectiva, senyors, o d'aquí surt una llei que promogui activament el català, una llengua pròpia nostra i, en definitiva, transformi radicalment la situació actual, tot eliminant els desnivells entre els dos idiomes, o ja podem començar a encomanar un mausoleu, no un taüt vulgar, açò sí, un mausoleu per a la nostra llengua i -sus modalitats en tranyables-, perquè tot hi entra, ja que una llengua que no esdevé necessària,

té, Sres. i Srs. Diputats, els seus dies comptats".

El Conseller de Cultura, Sr. Francesc Gilet Girart:

... "Una vegada aprovat aquest Projecte de Llei, donat a conèixer als mitjans de comunicació social, s'ha de dir que, per part de cap dels integrants d'aquesta Comissió Assessora, es va produir cap tipus de queixa pública, no sé si a nivell privat, però públicament cap ni una. És més, ja que hem parlat de contradiccions, record, i ho he recordat assegut a la meua cadira, unes manifestacions d'un component del Grup PSM, Esquerra Nacionalista, que està per damunt nosaltres, des d'un punt de vista purament espacial, no -de espació-, no de cap altre, allà on deia que la Llei era summa ment satisfactòria i que, fins i tot, estava per damunt altres lleis de Comunitats Autònomes que també tenen llei pròpia."

"Què és el que varen implicar totes aquestes passes, des de l'esborrany fins a l'aprovació definitiva fins a l'aprovació del Projecte de Llei per part del Govern?. Doncs, senzi llament, unes modificacions caràcter tècnic i unes modi-

ficacions de caràcter temporal, fonamentalment en la data d'aplicació o d'entrada en vigor de la Llei. Vos lès, han presentat una esmena parcial a aquest tema i el discutirem en el seu moment. Ara, de cap de les maneres, cap d'aquestes modificacions tècniques, temporals quant a quantificació de temps, ni les petites modificacions de lèxic, poden implicar ni implicar una desvirtuació de l'esperit inicial de l'esborrany realitzat per la Comissió Assessora. Finalitat que no era altra que arribar a un Projecte de Llei que fes possible una normalització lingüística adequada a la nostra realitat com a poble. Que el Projecte entenc, i així s'ha repetit per altres instàncies i per altres representacions d'instutucions públiques, que no anomenaré, que el Projecte és positiu, que, sense cap duhte és millorable, com tota obra humana, però no crec que sigui millorable quant al fons."

Sr. Diputat López Casas novas.

... "Repetesc que no es tracta aquí d'entrar en cadascun dels punts, però allà on el text inicial parlava amb caràcter imperatiu, queda amb caràcter potestatiu, i açò és importantíssim, no és igual dir -la Comunitat Autònoma o el Govern ha de garantir o garanteix- que dir -haurà de garantir o garantirà-".

"Srs. del Govern, perquè s'ha suprimit una referència que deia -els fedataris han d'expedir en castella les còpies que hauran de tenir efectes fora del territori en que la llengua catalana és idioma oficial?-. Perquè s'ha suprimit açò? Perquè suprimint açò precisament fa que la

CULTUR

Comunitat Autònoma de les Illes Balears s'hagi de dirigir a la Comunitat Autònoma del País Valencià o a la Generalitat de Catalunya emprant no precisament la llengua catalana. I aquell important tema de l'article 17 referit a l'ensenyament: -els alumnes tenen dret a rebre ensenyament en la seva llengua, sigui la catalana o la castellana-, diu el text ini-

matizacions tècniques amb les quals van deixar de banda el projecte inicial. Tantes, tantes esmenes com s'han presentat crec que haurien de fer reflexionar a tots els Srs. Diputats que aquest Projecte és realment impresentable, i quan l'Esquerra Nacionalista demana el seu retorn al Govern, no ho fa perquè el Govern elabori un text diferent a aquest amb un sentit encara pejoratiu, com es podria pensar, sinó, senzillament, que s'agafi l'avantprojecte inicial, aquest elaborat per la Comissió Assessora que va merèixer el Vist-i-Plau de tothom, i aquest sigui el text que es dugui a aquesta Cambra".

d'aquí un parell d'anys l'equip assessor que hauria escollit per fer aquest Projecte de Llei, haurien tingut una composició quasi idèntica a la que ha escollit el Conseller de Cultura. Per tant, aquest merit no l'hi vull discutir. No obstant això, es ben ver, i s'ha dit aquí repetidament, que el Govern ha introduït en el Projecte o a l'avantprojecte que havia presentat la Comissió Assessora una sèrie de modificacions que ens fan coincidir amb el judici que es conté a l'esmena del Grup d'Esquerra Nacionalista, quan diu que el projecte, el que ha arribat a la Cambra, no neix d'un esperit decididament normalitzador del nostre idioma. Això, des del nostre punt de vista, lamentablement, és cert. Però també és cert que estudiades les esmenes que els diferents Grups han presentat al Projecte de Llei, constatem que la majoria d'aquesta Cambra sí que té aquest esperit. Una vegada més, un cop més, la minoria és Coalició Popular en aquesta Cambra, repetesc, arran de les esmenes que s'han presentat al Projecte, i, per tant, creim que el Projecte pot ser retornat a l'esperit dels redactors inicials mitjançant esmenes parcials!"

Fa temps que pens que no mes per als estudiosos de ca: us imagineu l'efecte causar una tesina o una sobre el tema "La retórica de Pelayo y los Consejos Baleáricos"? Podria fer universitat espanyola tendria enorgullir-se'n!. Llàstima d'imaginació banyada amb dosi d'humor negre!.

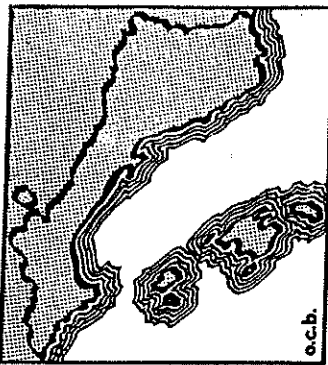
Aquest estiu, a Eivissa, calorós, xafogós, empatana tallat, guirienc, ple d'aig i brouses. En fi, un estiu eivissenc.

UNIVERSITAT

Com sempre passa a Eivissa l'estiu, hi ha hagut un cultural. S'ha organitzat vegada la "Universidad del Mediterraneo", traducció de la "Universidad Nacionalista", amb molta temàtica solutament pertinent, dins hem esmentat i sota els nancers dels qui els arribe el Consell Insular, no cal la corrua de generals d'historiadors, politicastros de científics i jovenets d'aprendre ens han fet corrant una part d'aquest esgat ha resultat tan miserere i, per tant, no val la caparrar-s'hi.

RE-CONQUISTA

Com que es veu que els havien conquistat l'illa abans l'any 1235, enguany brat el 750 è. aniversari quista. M'agrada moure'm minologia oficial que usa què defineix perfectament que s'hi amaga al darrer rregà l'historiador (sic Escandell d'aclarir que l del Cristianisme. Els full del Consell Insular aclarir portant del tema no és la

el català es la nostra llengua usem-la!

Sra. Diputada Maria Antonia Munar:

... "Tots aquells temes que ha tractat el Sr. López Casanovas sobre la unitat de la llengua, -garantir en lloc de -procurar-, es crits dels fedetaris públics a les altres Comunitats, etc estan recollits a les diferents esmenes que tots els Grups Parlamentaris hem presentat".

"Per tant, demanaríem a Esquerra Nacionalista la retirada d'aquesta esmena a la totalitat, amb la seguretat que trobarà per part nostra tot el suport necessari perquè la nostra Llei de Normalització Lingüística, de la qual tant n'hem parlat, tenguí un decidit esperit normalitzador que al nostre Grup no li manca".

Diputat Sr. Josep Moll i Marquès:

... "Jo he de reconèixer també, en aquest sentit, que si el PSOE ja hagués estat al Govern en aquells moments, com hi estarà

cial, el text que avui es presenta en aquest projecte. Però, vostè sap perfectament que aquest no era el redactat inicial que hi havia via en el projecte, que al projecte inicial es parlava de -rebre ensenyament en la seva llengua- i prou, i prou, i que es parlava, a més a més, que -la llengua catalana i la literatura pròpies de les Illes Balears no és una denominació adequada perquè implica només l'estudi de varietats dialectals i, en conseqüència no queda prou recollida la unitat de la llengua catalana-".

"Tot plegat, Sr. Conseller, no és per aquí, amb

L'estiu del 750 è. aniversari

CULTURA I RE-CONQUISTA

Fa temps que pens que no manquen temes per als estudiosos de la Semiòtica: us imagineu l'efecte que podria causar una tesina o una tesi doctoral sobre el tema "La retòrica de Menéndez Pelayo y los Consejos Insulares Baleáricos"? Podria fer furor: la Universitat espanyola tendria raons per enorgullir-se'n!. Liàstima d'una mica d'imaginació banyada amb una petita dosi d'humor negre!.

Aquest estiu, a Eivissa, ha sigut calorós, xafogós, empatanagat, enturis tallat, guirienc, ple d'aigües tèrboles i brouoses. En fi, un estiu típicament eivissenc.

UNIVERSITAT

Com sempre passa a Eivissa durant l'estiu, hi ha hagut un bon ambient cultural. S'ha organitzat per segona vegada la "Universidad Internacional del Mediterráneo", traducció indecent de la "Universidad Nacional de la Meseta", amb molta temàtica africana ab solutament pertinent, dins el marc que hem esmentat- i sota els auspicis financers dels qui els arrien els duros: el Consell Insular, no cal remarcar-ho. La corrua de generals disfressats d'historiadors, politicastro disfressats de científics i jovenets d'AP de Valladolid disfressats de nens amb ganes d'aprendre ens han fet companyia durant una part d'aquest estiu. Tot ple gat ha resultat tan miserable com sempre i, per tant, no val la pena d'encaparrar-s'hi.

RE-CONQUISTA

Com que es veu que els catalans ja havien conquistat l'illa d'Eivissa abans l'any 1235, enguany s'ha celebrat el 750 è. aniversari de la Re-conquista. M'agrada moure'm dins la terminologia oficial que usam aquí perquè defineix perfectament la ideologia que s'hi amaga al darrera. Ja s'encairegà l'historiador (sic!) Bartolomé Escandell d'aclarir que la "RE" li ve del Cristianisme. Els fulls informatius del Consell Insular aclarien que l'important del tema no és la llengua, ni

Bernat Joan i Mari

la cultura ni la gent que conquistaren l'illa l'any 1235, sino la seua religió. Per això, la tribu de l'aiatol.là Vidal no va tenir cap pega a publicar el programa d'actes en espanyol, llengua que sembla ser s'adiu més amb el nacional-catolicisme que no el vernacle dels "reconquistadors".

Una segona història, tan miserable com la primera.

EL "XISTE"

Com a mínim les festes de la Re-conquista varen tenir algun detall prou graciós. El més de tots els que jo vaig presenciar -que, per cert, varen ser ben pocs, perquè vaig fugir de l'illa, de la comunitat autònoma, de la "nación" i fins i tot del continent- va anar a càrrec d'en Mariano Llobet president del Col.legi d'Advocats, que hi va incloure un discurs brillantíssim d'exaltació dels corsaris amb un contingut retòric que faria enveja a la genteta d'El Alcázar. Aquells "corsarios españoles" havien "limpiado el Mediterraneo de piratas sarracenos". Ahí es ná!

El president i el conseller de Cultura de l'Insular escoltaren impassiblement la perorata i després, "pueblo y ejército unidos", col.locaren corones amb la bandera espanyola al monolit

que recorda les gestes de pirates com En Pere Sala, que tenien tant d'espanyols com les comunitats autònomes tenen d'autònomes.

Aquesta història, com a mínim, ja tenia "el tono jocoso" que no havien assolit les altres dues.

EL FOLKLORE

Des d'un punt de vista psicoestètic, seria prou interessant estudiar la funció del folklore entre els salvatges. De fet, ha estat l'únic que ens ha quedat durant les celebracions. Sempre hi ha ball pagès a tope, de forma que la imatge impensable d'una gent que vol ser ella mateixa i lluitar per seu alliberament com a poble queda resclosa i encerclada en els ritus de la tribu. Un altre bon tema per a una tesi doctoral en antropologia: "Rasgos comunes entre la función de las danzas rituales en Nueva Guinea y en Ibiza".

Realment, donaria molt de joc, i, si era escrita en castellà, fóra possible que els pròcers locals la llegís sin la qual cosa, evidentment, no implicaria que l'entenguessin.

Els socialistes espanyols

Els socialistes del PSOE a Eivissa són l'oposició -com a Mallorca- clar!. Ells, teòricament -i si aspiren al poder- haurien d'haver constituït la punta de llança de la societat eivissenca contra la folklorització, contra la reconquesta i contra la "Universidad Internacional del Mediterráneo". I proposar alternatives, naturalment, perquè contra l'homogeneïtzació no hi faria cap funció el buit pur i simple. Com diu n'Abel Matutes "la acción es mi droga preferida". En comptes d'això, han mostrat una vegada més la seua feblesa.

Em pens molt sincerament que aquesta feblesa és la conseqüència directa de la seua voluntat de ser moderats i d'integrar-se i construir definitivament el que els seus "jefes" de Madrid en diuen la "España democrática".

El mecanisme mental és el mateix que fa el president del Senegal, Leopold Sédar Sengor s'imagina una mena d'Hèlade africana i negra al cor del continent més desposseït pels europeus. Bon tema per a un treball de fi de carrera en l'assignatura de Sofística: "El Hèlade de Sengor y la España democrática".

Les Pitiüses aquestes desconegudes

La millor ressenya que he vist al llarg d'aquest estiu sobre la realitat sociològica imperant a les Illes Pitiüses ha estat la publicada per la revista "Punto y hora de Euskal Herria", sota el títol "Las Pitiüsas, estas desconocidas" (article firmat per "Ziggi" i publicat al número corresponent a l'última setmana de Setembre). L'autor malgrat posar com a il·lustració encapçaladora de l'article una fotografia del castell de Bellver, sabia analitzar finament per què hi ha a les nostres illes un litoral tan desballestat, per què existeix la fúria regionalistoide/cantonalista/folklorica/espanyolista que hem d'aguantar i per què a l'hotel, quan t'adreces a qui t'ha d'atendre en la llengua que t'és pròpia i respon dient "no lo entiendo". Fins i tot feia una disgressió intentant esbrinar per què tots els personatges esmentats fan la mateixa cara de mal humor. L'article, com que valia la pena, fou ignorat entre nosaltres.

Almanco l'estiu ja s'ha acabat. De tota manera, el futur no s'ha desespesseït gaire. Ja en contarem més coses.

“CARPINTERIA VICENS, S.A.”

Empresa dedicada a la construcció
i elaboració de la fusta
Decoració, ebenisteria i mobles a mida

Gremi de Ferrers, Polígon de Son Castelló, Ciutat de Mallorca.

Tfon. 25 11 22-25 11 88

OTAN NO!

Antoni Senso. PSM-EN.

Per a mi i crec que per a la majoria de la gent és molt difícil avui imaginar-nos una guerra nuclear. Ha d'anar alguna cosa molt diferent a totes les guerres anteriors. S'utilitza la paraula guerra, però seria un suïcidi col·lectiu de tota la humanitat. Els Estats Units i Rússia tenen armes nuclears acumulades amb les quals es podria destruir en poques hores pràcticament tots els centres de vida.

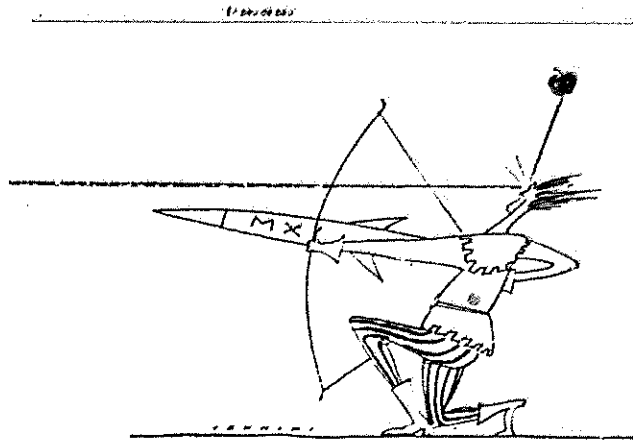
Ens trobem, doncs, davant un fenomen totalment nou que no s'havia produït mai en la història. El tema de la seguretat, de la nostra seguretat, passa per fer tot el possible per evitar una guerra nuclear.

La democratització plena de l'Estat i de la societat exigeixen també una política exterior diferent a la d'ara fins ara.

Dins l'àrea de les relacions internacionals és evident que els pactes amb els Estats Units són d'una total dependència tant política com econòmica que no podem acceptar més temps.

La idea central de la nostra política exterior haurà d'esser la de neutralitat i d'allunyament de tots els blocs militars, a favor de tot el que sigui solidaritat i respecte a la llibertat dels pobles, perquè no es violin els drets humans i no s'imposi la tirania.

Alguns argumenten la conveniència d'estar dins l'OTAN, com si estéssim a l'any 49, però s'equivoquen, ja que estam dins una situació molt diferent.

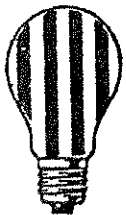
Amb la nostra integració rompem un equilibri de més de mig segle i això pot provocar una resposta per part del Pacte de Varsòvia i conduir a un augment del perill de guerra.

Estant dins l'OTAN ens hem convertit en una diana, i això significa també instal·lar armes nuclears dins territori espanyol; possiblement aquí a les illes. Els que diran que això no passarà estan deformant la realitat E.E.U.U. no pot acceptar un ingrés com el nostre sense armes nuclears. Estar dins l'OTAN ens converteix en un peó més d'un bloc ja existent, per tant deixa les decisions importants en mans d'altres, més concretament en les dels E.E.U.U..

Per tot això el compromís electoral del PSOE de la celebració d'un referèndum damunt l'OTAN s'ha de complir davant tot.

El PSOE pareix que ha renunciat definitivament a l'aspiració de pau i neutralitat. Pretén fer-nos creure que la pau només és el resultat d'un equilibri de poders i insisteix en que la neutralitat és un somni impossible. Els del PSOE es veu que han perdut la utopia, tan necessària avui dins la nostra lluita. Una argumentació més extensa ens duu a la conclusió de que la pau duradora només serà factible amb el desarmament, i que aquest només serà aconseguit quan hi hagi més països neutrals que vagin renunciant a participar en els blocs militars.

Per això crec que no podem renunciar i no renunciarem com han fet altres, a la lluita per sortir de l'OTAN, per això cridam ben fort: OTAN - NO.

**ELECTRICA
NYEGOS**

Balmes, 45 - Dr. Ferrán, 12
Teléfono 29 56 18
PALMA DE MALLORCA

Un Viriato del PSOE

EL POLISARIO

Bartomeu Mestre Sureda

No sé com hi ha llogties progressistes que, de forma perseverant, s'atreveixen a denunciar l'incompliment de promeses electorals del PSOE una vegada ha tastat les mels del Poder. És fals. El PSOE va anunciar "el canvi" i no hi dubte, tret de quatre miraprimers que no ho volem reconeixer, que tothom ho valora i reconeix. Efectivament, el PSOE ha canviat.

La Política Internacional promesa (neutralitat, no renovació del tractat bilateral amb USA, no realització dels plans FACA i META, no alineació amb la NATO, i d'altres) també ha canviat. Els "amics" de la República Saharai, no reconeguda per l'Estat espanyol, s'han vist expulsats del territori com a reacció immediata després de l'aprensament dels mariners de la barca de pesca "Junquito". Sàvia decisió que col·loca el govern González en el seu punt exacte. Però revisem els esdeveniments:

A finals dels seixanta una resolució de les Nacions Unides instà al govern del General Franco a procedir a la descolonització del Sahara Occidental a la major brevetat. Les mines de fosfats i les possibilitats de trobar petroli retardaven la sortida, pel demés cantada, de l'exèrcit d'ocupació. Els soldats espanyols destinats aquests anys a Al Aaiun rebien el correu obert, no podien realitzar fotografies i constantment havien d'aguantar el recordatori que el tema del Sahara era matèria reservada, a més de secret militar.

Aprofitant la malaltia de Franco, el mes d'octubre del 75, Hassan II en via a dues-centes mil persones a conquerir un "paradís". És la famosa "marxa verda" que precipitarà la sortida immediata de l'exèrcit espanyol incomplint el compromís del referèndum per l'autodeterminació del Poble Saharai. La situació entre la població era unànime: Referèndum igual a Inde-

pendència.

El govern espanyol va fugir abandonant a la seva sort als seus súbdits colonials que veren el seu territori ocupat per Mauritània i el Marroc. La lluita del Poble Saharai va tenir un protagonista heròic: el front POLISARIO que, amb un petit exèrcit d'uns tres mil homes i escassa ajuda argelina, interpreta el paper de David front a l'imperialisme. El Marroc, a l'entretant, ha repoblat les ciutats i marginat cap el desert els vertaders habitants del Sahara. L'estratègia és una i clara: Quan es celebri el referèndum exigint per l'ONU sortirà, "sin trampa ni cartón" i davant comissaris internacionals, la voluntat de pertànyer adherits a la sobirania marroquí.

Durant la campanya electoral del 77 i del 79, tots els partits d'esquerres prometien, a més del reconeixement públic de la República Saharai, l'ajut al front POLISARIO. Encara guardam estampada en els ulls la imatge d'un Felipe González, a faisó de tuareg, amb la bandera negra, verda i blanca coronada per la roja estrella de la Independència. Ara es veu clarament que era un electoralisme i que la presència a Madrid d'un pis, no reconegut per altra banda, del front Polisario només era consentida però no desitjada. I què va passar amb el "Junquito"? Repassem les imatges:

- Una patrulla del front POLISARIO localitza pescant en aigües jurisdiccionals saharauis una barca de bou amb bandera "marroquí", estat amb el qual hi ha guerra oberta. L'apressament, en una ràpida acció, provoca la mort d'un mariner. En aquells moments una barca de l'armada espanyola intenta impedir la detenció dels pescadors i s'intercanvien un tiroteig del que resulta ferit un soldat espanyol. La patrulla del front POLISARIO descobreix, poc després, que els pescadors no són marroquis. Tres dies després

es procedeix al a l dels detinguts. Les cions d'aquests són SARIO i afirmen que ñol es quien nos bandera de Marruec panyol "romp relació ja que mai n'havi representants saharai nitat sense permet setanta dues hores sent per a sortir els seus amics. Le amb precipitació:

*- Perquè no es cions" amb el Marroça quan aquests lle trallar barques d'E i de Canàries?

*- Quina serà l'

Inauguració c Casal d'Activ Ciutadanes

Als temps obscurs, seguretat, la neuros perplexitat i la rí del pensament, regner temps durs on tot b a la desintegració, l solució i la desídia, és, a l'aclapador de l'individualisme qualsevol intent de solidari, de compromi la pluralitat cultur la vida, de pensar dir la realitat conde per l'omnimode gris cràtic.

Heus ací però l'ai i la funció d'aquest d'entitats ciutadanes: tot el poble de ciutat què es tracta d'obr: cletxes, de construir inexcusablement plura rò fraternals. Llocs passió de viure rev debatent, cultivant-no a dia, fent, aprenent als vells, admirats, guanyats, ateneus po d'ahir subvertint la Pels temps clars.

la tardor i l'hivern han arribat a

NOU HORARI
OBERT
AL MIGDIA
Dissabte a l'horari laboral Felpeito

Barc de a'04, Carrer de Bell, 12, Ciutat de Mallorca

es procedeix al a l' alliberament dels dels detinguts. Les primeres declaracions d'aquests són elogioses pel POLI SARIO i afirmen que "El gobierno español es quien nos obligaba a llevar bandera de Marruecos". El govern espanyol "romp relacions" (cosa insólita ja que mai n'havia tengut) amb els representants saharauis i, amb nocturnitat sense permetre transcórrer les setanta dues hores anunciades previamente per a sortir de l'estat, expulsa els seus amics. Les preguntes vénen amb precipitació:

*- Perquè no es varen "rompre relacions" amb el Marroc, Portugal i França quan aquests lleials veïns van ametrallar barques d'Euzkadi, de Galicia i de Canàries?

*- Quina serà l'actitud del govern

espanyol en defensa dels drets del Poble Saharau a partir d'ara?

*- Quina la política militar en relació a Marroc i Argèlia?

*- Forma part d'una actuació programada a canvi de mantenir la sobirania de Ceuta i Melilla?

*- Forma part de l'estratègia del Tractat de l'Aliança Atlàntica?

*- Quina relació té el "cas Junquito" amb els recents viatges de Felipe González a Washington i Bonn?

Innocentment avui vespre he somniat que era Reagan i que, quan Felipe González m'ha presentat el cap del Polisario, li he contestat "Roma, no paga als traïdors". Haig de reconèixer que, un moment ni que fos, voldria esser imperialista per a suïcidar els feixismes.

Inauguració del Casal d'Activitats Ciutadanes

Als temps obscurs, la inseguretat, la neurosi, la perplexitat i la replega del pensament, regnen. Són temps durs on tot tendeix a la desintegració, la dissolució i la desídia, això és, a l'aclapador domini de l'individualisme sobre qualsevol intent de treball solidari, de compromís amb la pluralitat cultural de la vida, de pensar i de dir la realitat condemnada per l'omnímode gris tecnocràtic.

Heus ací però l'atractiu i la funció d'aquest casal d'entitats ciutadanes, de tot el poble de ciutat. Perquè es tracta d'obrir escales, de construir espais inexcusablement plurals però fraternals. Llocs on la passió de viure reviscolit: debatent, cultivant-nos dia a dia, sent, aprenent. Com als vells, admirats, malaguanyats, ateneus populars d'ahir subvertint la foscor. Pels temps clars.

ORGANITZEN

- FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS DE VEÏNS.
- CENTRE DE CULTURA POPULAR
- COMITE DE SOLIDARITAT AMB AMERICA LLATINA.
- JUSTICIA I PAU.
- ASSEMBLEA DE DONES.
- ASSOCIACIÓ DE CONSUMIDORS "LA DEFENSA".

Negre futur de l'agricultura mallorquina

Que hi ha una crisi agrària a tots els països desenvolupats, tothom ho sap. Però a pocs llocs aquesta crisi és tan greu i amb tan poca solució a curt termini com a Mallorca; perquè per tot arreu d'Europa hi ha una planificació una reforma, tant dels mitjans de conreu i producció, com de la propietat de la terra; aquí res de res.

Els problemes més greus que arrossegam els pagesos mallorquins poden ser:

1er.- Població pagesa amb un nivell mig d'edat envellida.

Una gran majoria dels camperols tenen més de cinquanta anys, sense fills que vulguin seguir conreant la terra; amb aquestes condicions, el pagès seixantí no té ganes, ni pot, escómetre unes reformes, ni unes millores, costoses i a vegades de llunyà rendiment; ni està, en la majoria dels casos, mentalitzat per a una agricultura moderna i competitiva.

L'únic que fa aquest pagès és aquantar com sia els anys que li queden, produir lo necessari per un malviure i pagar la Seguretat Social, esperant l'hora de la jubilació.

Les penúries i inclemències sofertes per molts d'ells són causa d'un avançat i precari estat de salut, lo que podria ésser una doble solució la jubilació anticipada per aquests pagesos professionalment gastats.

2on.- Baix nivell de preparació professional del pagès mallorquí.

Fa ràbia veure que les finques conreades amb tècniques que permeten alts rendiments són les dirigides per persones no pageses (industrials, comerciants, advocats, etc.). I fa ràbia veure que l'Administració (la d'abans i la d'ara, la Central i l'Autonòmica) només s'ha preocupat de tenir universitaris i tècnics a la indústria i als serveis, mentre els foravilers a dures penes coneixien l'escola primària, i manco les de formació i capacitació agrària, o les universitàries (aquestes, reservades pels que havien d'ésser en xufats a llocs importants de les Delegacions, avui Conselleries, d'Agricultura).

Es ben hora que es prepari mitjançant curssets, revistes tècniques gratuïtes, viatges subvencionats, xarxa més amplia i millor equipada del Servei d'Extensió Agrària, als pagesos mallorquins amb els més eficaços coneixements de la moderna agricultura. Aquí és tal volta on la Conselleria podria fer molta feina i en fa poca.

3er.- Falta de capital.

Tants d'anys seguits de baixa rentabilitat, junt a unes inversions cada dia més grosses, ha fet que la pagesia estigui descapitalitzada per complet, llevat de rares excepcions. La majoria dels pagesos que s'han arriscat a modernitzar el seu parc de maquinària, a eixamplar les fites de les seves petites finques, a fer un forat cercant aigua, o renovar els estables (no parlem d'amillarar la vivenda, que quasi sempre queda per lo darrer estan endeutats, de tal forma, que molts no podran treure el carro.

Es urgent una política de crèdits a baix interès i llarg plaç d'amortització, amb preferència per l'agricultura familiar i a finques que oferesquin garanties de rentabilitat, amb l'ajuda tècnica i orientativa per a una millor planificació. Les subvencions a fons perdut, solament per a cooperatives (o agrupacions similars) per a inversions rentables. Tanmateix, ja saben de sempre qui s'embutxaca els doblers de les subvencions, quan es donen a particulars; els que manco els necessiten, per tal de tenir un amic influent.

4rt.- Dimensions poc adequades.

Aquí és poc important el problema de latifundi, però si ho és el del minifundi. Pagesos he conegut que cultivaven fins a un centenar de petites finques, la majoria a mitges, perdent un temps llarguissim anant d'una finca a l'altra.

Amb això sí que és necessari que l'Administració faci alguna cosa i no ha fet res, llevat de la concentració parcelària de Son Mesquida, de Felanitx.

Per començar, s'ha de mentalitzar el pagès de les avantatges de finques agrupades, i s'ha de començar una concentració pilot a cada comarca, ben feta, capitalitzada i dotada dels serveis necessaris.

Però això, que en un futur no llunyà podria donar uns resultats espectaculars, duria maldecaps als nostres polítics i alts funcionaris; és més fàcil cobrar cada mes i no fer-ne ni brot.

5nt.- Poques cooperatives i descapitalitzades.

Si bé en el registre de cooperatives agràries corresponen bastants a Mallorca, lo cert és que poques n'hi ha que funcionin; encara més, es podrien contar amb els dits d'una mà (i pentura en sobrarien) les que no estan fortament endeutades.

I no es pot pensar amb una agricultura familiar mínimament rendable sense el concurs d'unes cooperatives amb força econòmica suficient per a poder oferir al pagès els serveis de comercialitzar aquells productes que ha de comprar o vendre, així com han de poder transformar industrialment aquells altres que necessiten tal procés. Seria l'única forma de que el pagès participés en la comercialització i la transformació industrial de les seves collites.

Si fallen les cooperatives és perquè falta una preparació i una informació del cooperativisme, no tan sols per als pagesos socis, sinó, fins i tot, per als directius, administradors, i gerents.

Per això, tant per part del Ministeri d'Agricultura com de la Conselleria s'hauria de dur una forta campanya de promoció i formació popular del cooperativisme, amb cicles permanents de cursets, conferències i premsa, que arribassin a tots els pobles rurals.

I llavors seria possible estendre les cooperatives a tots els racons de la pagesia mallorquina, amb una (o més) de segon grau; i que inclús ferien rendables les ajudes financeres procedents de fons públic, sense les quals és impossible la seva implantació, o senzillament per sortir de l'endeutament i poder complir la seva missió les ja en funcionament.

O si no, seguirem engreixant unes

empreses comercials que, en un pròxim futur, ni tan sols deixaran les seves ganàncies a l'illa.

6è.- Falta una planificació agrària cap a un pròxim futur.

Pràcticament, estam dins el Mercat Comú, dins una Europa verda que té una agricultura amb altíssimes produccions, a on ho permet el clima, i que funciona regida per uns programes previament establerts, segons les previsions del mercat i les condicions productives de cada lloc (comarca, regió, etc.).

Es clar que el pagès dins l'era de l'informàtica, no pot per ell mateix preveure la demanda ni comparar les condicions productives de les seves terres, (sòl, aigua, temperatures...) amb d'altres de la Comunitat que seràn competidores.

Es tasca de la C.A. fer un estudi seriós, que serveixi per a planificar l'agricultura illenca futura i orientar els pagesos cap aquelles produccions agrícoles i ramaderes fàcilment adaptables a les condicions generals de Mallorca, de difícil implantació a grans àrees dels països membres, i que tinguin possibilitats de mercat.

Que n'estiguim enterats, la Coselleria no ha fet res, (i és ben hora) en aquest sentit. Altres països de la Mediterrània ens hauran prè la davantera.

I 7è.- Falten més coses i en sobren algunes.

Per acabar, falten uns sindicats forts, amb la majoria de pagesos afiliats, capaços de fer escoltar les seves reivindicacions; i falta una Administració capaç d'escoltar, consultar i deixar-se orientar per tals sindicats democràtics.

I sobra l'influència i el poder d'uns grans interessos capitalistes, que monopolitzen de cada dia més el comerç i la indústria relacionats amb l'agricultura, xuclant les minvades ganàncies de moltes hores de penós treball del pagès mallorquí.

Solament la terra resseca, dejuna de l'aigua del cel, pareix agrair les gotes de suor que li cauen del front.. i segueix produint.

Josep Estelrich

Selva

El pacte anti A.P. s'ha complit

Retornam a emprendre la tasca, mitjançant les pàgines d'aquesta publicació de l'esquerra nacionalista, de contar, expressar, dir i donar a conèixer alguns fets, notícies, comentaris i d'altres esdeveniments que es succeïxen per les nostres encontrades del Raiguer.

El pacte de la Granja

Les eleccions municipals del 8 de maig de 1983 ens varen sorprendre amb uns resultats un tant inesperats, pel fet de que la candidatura d'A.P., encapçalada pel penúltim batlle franquista i curiosament primer batlle democràtic (gràcies als vots d'UCD), no solament se mantenia com a força més representativa de la dreta conservadora del nostre municipi de Selva, sinó que a més passava de tenir 3 regidors a tenir-ne 5.

Davant aquests resultats electorals les altres tres candidatures: U.M. 2 regidors, Progressista Independent 3, i PSOE 1, començaren negociacions per estudiar la possibilitat d'establir un pacte per així evitar que tornàs a governar el municipi durant 4 anys més un home gens fomentador de la participació popular, ans contrari a tot foment.

El pacte final, aconseguit després de molts d'esforços i vetllades, fou batlletat amb el nom de la "Granja" pel lloc on es celebrà, però també el podem anomenar anti "number one" dels conservadors locals. Podríem dir que el pacte de centre-esquerra significava que la jugada feta pels conservadors a l'abril de 1979 s'els hi retornava, ja que la candidatura més votada no tendria el batlle per a governar. Així pel juny de 1983 era elegit segon batlle de Selva En Simó Gual Beltran, de la candidatura d'U.M., amb el compromís de que passats dos anys dimitiria

El que es signà a la "Granja" ha estat un pacte de cavallers o d'homes de paraula, ja que, malgrat les fortes pressions fetes en la persona del batlle, i sobre alguns regidors de la candidatura progressista, pel maig d'enguany en Simó Gual dimití. En un ple-nari extraordinari tens i enmig d'una gran expectació popular s'elegia com a nou batlle a Llorenç Coll Solivelles, cap de llista de la candidatura progressista.

No volem fer ara i aquí una valoració d'aquests dos primers anys del segon ajuntament democràtic, però si volem dir que un dels objectius prioritaris ha estat aclarir l'envitricollada i endeutada situació de les finances municipals, centrant els esforços a intentar eixugar el fort deute acumulat i cercar una millor distribució pressupostària. Creiem que l'esforç ha valgut la pena.

... ..

Una pregunta volem fer al banc de pedra des Pla de sa font de Camarata, quina diferència hi ha entre l'any menada Associació de veïnats del barri de Camarata i l'agrupació selvatgina d'A.P.?, perquè sinó tots els afiliats, si que al manco els dirigents són els mateixos.

Diuen que han dit que prest tendrem Normes Subsidiàries clares i aprovades per poder conservar el paisatge del nostre terme i l'arquitectura popular.

Concepte de Ciència

Un títol com Ciència i Política pot encuriosir el lector. No sols perquè totes dues activitats afecten substancialment tots els ciutadans i llurs vides, sinó també perquè inclou una multiplicitat de temes específics que el poden interessar vivament. Si un tema encurioseix, afecta substancialment i interessa vivament, aquest tema ho és de debat, de discussió. La conversa i la discussió són activitats molt pròpies de les cultures mediterrànies, com la nostra. I el mètode científic és el procediment més refinat per a discutir

Observem dues persones que discuteixen. S'intenten convèncer mútuament, cadascú pensa posseir la veritat. Miren de posar-se d'acord sobre els fets, tot adduint descripcions fil per randa, aportant testimonis i investigacions, tècnicament, policials. Tracten d'analitzar els fets, debatent-ne una sobre els altres. Arribats en aquest punt la discussió es torna a encendre, perquè decidir què es mena i què es gana és funció de les idees dels discutidors no dels fets observats. A una discussió s'enfronten idees, concepcions, sobre els fets acceptats per les dues bandes. Però, qui té raó? qui explica millor els fets? La solució ordinària i tradicional, no la científica, és l'argumentació personal, encara que sigui revestida d'experiència ("és com et dic, perquè jo he bregat molt en aquestes coses"), de manca d'interès ("i no pensis que en trec profit"), de cultura ("no ho dic jo, sinó en Berenguera que és un aixà en aquesta matèria"), o de qualsevol altra de les vestidures ben conegudes pels bons discutidors. Tal és l'argument d'autoritat, on la veritat és establerta per qui en té dret o poder, i tots ens considerem almenys amb el dret.

Enmig d'una discussió, tothom somia en poder demonstrar amb els fets, independentment de les persones, les idees que un hom defensa. Tal és el procediment científic, la demostració dels fets, l'única argumentació acceptable entre iguals. Aquesta argumentació és subversiva, perquè tira per terra el dret o poder d'alguns, de les autoritats, per a establir la veritat. Bé que ho experimentà així Galileo Galilei, un mediterrani. Galileu, com és conegut

entre nosaltres, és considerat el pare de la ciència moderna perquè no es limitava a observar els fets sinó que a més proposava hipòtesis (idees, suposicions sobre els fets) que posava a prova experimental, és a dir, amb nous fets. La seqüència és senzilla: establiment dels fets (observació), creació d'una explicació (teoria) i comprovació de la teoria (prova experimental). De Galileu ençà la innovació més important que ha experimentat el mètode científic és la introducció del control matemàtic, estadístic, de l'observació dels fets i de les proves experimentals.

Un mètode és un procediment regular, explícit i repetible per a aconseguir una cosa o una idea. El mètode científic es proposa explicar racionalment la realitat. L'explicació és conceptual, són idees, la realitat és material, coses o fets. La meta de la ciència és adequar els conceptes que tenim de la realitat a la mateixa realitat. La figura mostra la concepció d'Einstein del mètode científic. Usem-la per a explicar-ne les característiques especials i definitòries.

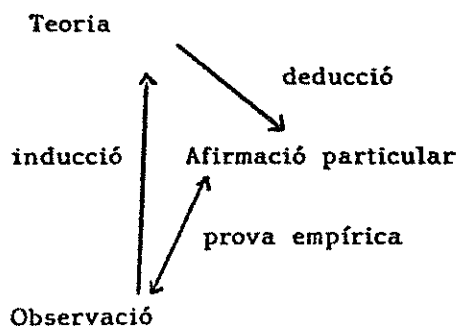
L'observació no és subjectiva, a gust del consumidor, sinó objectiva. L'observació és objectiva quan és pública (qualsevol observador pot accedir-hi) i inter-subjectiva (els observadors es posen d'acord). Quant major sigui el nombre d'observacions millor, perquè la teoria que construirem és universal, es refereix a tots els fets en qüestió, observats o no. Així quan diem que "hem observat la mort de tants humans" ens interessa per a crear una teoria sobre la mortalitat del gènere humà.

La inducció, o creació d'explicacions, cal que sigui parsimoniosa, és, preferint les explicacions senzilles a les complicades. És més senzill dir que "els humans són mortals perquè pertanyen a una espècie animal" que dir "els humans són immortals perquè són qualitativament diferents dels animals, però per qualche raó perderen aquella propietat". Remarquem que totes dues explicacions s'adeqüen als fets: "tots els humans moren".

Cal que les teories científiques siguin coherents amb elles mateixes i

amb la resta de la ciència, no hi ha d'haver contradiccions dins la teoria ni amb altres teories científiques, encara que es referesquin a altres fets. El mètode científic es pot aplicar a qualsevol tipus de fenomen observat i per això la ciència és un tot, encara que acadèmicament i tradicionalment la fragmentam per raons pràctiques.

Ara bé, les teories no es poden demostrar directament i com a totalitat. Cal deduir lògicament de les teories fets comprovables, observables, per tal de demonstrar-ne amb els fets la veracitat. Podríem fer multitud d'afirmacions particulars que demostrarien que els humans són animals: si ho són, llavors llur composició química ha d'esser igual, cal que estiguin emparentats, han d'esser regits per les mateixes lleis naturals, etc. Després d'aquest llarg esforç, si una sola de les nostres afirmacions no es complís la nostra teoria seria falsa, tal és la feblesa i la grandesa de la ciència.

SI ENCARA NO EL TENIU... UN LLIBRE QUE EXPLICA MOLTES COSES

"CACIQUISMO Y CORRUPCIONES MUNICIPALES EN LAS ISLAS"
DE SANTIAGO MIRÓ

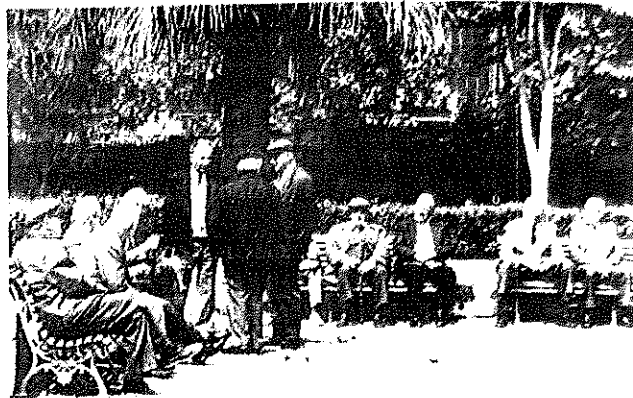
PREU: 300 PTES

DISPOSAM DEL DARRER "STOCK" DE VI BLANC I NEGRE DE JAUME MESQUIDA DE PORRERES

EMBOTELLAT PEL PSM-ESQUERRA NACIONALISTA.

VENDA: C/TEMPLE, 7. PREU: 300 PTES

La Beneficència

L'Estat del Benestar ha fracassat. Allò que va sorgir com un afany d'aparar oferint, a petites dosis, un mínim de qualitat de vida a la societat, no ha sortit bé. I no ha sortit bé, entre d'altres coses perquè les millores socials concedides eren només fruit de la pressió social, oferides com un regal per acallar reivindicacions més fortes i anar creant el conformisme.

L'economia d'aquest estat no ha pogut fer front a l'enorme despesa que suposa el cobriment de les necessitats bàsiques de la població al complet. L'atur, com a condició indispensable per a garantir el manteniment del poder del capitalisme i en darrer terme de l'Estat del Benestar, ja que s'hi fonamenta, ha col·lapsat allò mateix que el va crear. La progressiva mecanització i l'envelliment de la població... han provocat l'existència d'un gran bagatge social que ha de sustentar-se damunt la seguretat social, damunt l'estat

El no poder escapar de l'economia internacional, com a repressió i subjugament a potències superiors, l'aparell de defensa, del qual només en podem parlar també en termes d'internacionalisme, fa que es decreti la insolvència d'aquest Estat, i de la Socialdemocràcia en sí, que n'és la sustentadora.

Dins aquest estat de coses la beneficència hi juga un paper important. Així com l'escola privada alleugera el bagatge educatiu a cobrir per l'Estat, la beneficència, dins del camp de la acció social, no fa més, però, això sí, sense fi de lucre.

La subvenció de l'escola privada és més profitosa per l'estat que no la creació de llocs de treball prou suficients per garantir una educació completa i gratuïta a la totalitat de la població. El mateix passa amb la sanitat. Però així i tot queden classes marginals que no poden acollir-se a cap de les dues ofertes, la privada o la pública, ja que aquesta darrera no té capacitat per fer-se'n càrrec. També l'oferta pública és insolvent dins molts de camps la manca de treball, la pobresa, l'alcoholisme, la salut mental, el benestar social en el seu conjunt.

Les classes més insolvents només tenen avui en dia una oferta: la beneficència, sinó total, parcial.

Si la beneficència deixàs d'existir es produïria segurament un desastre social greu, ja que el fracàs es faria evident i només solucions dràstiques com un millor repartiment de la renda, una reducció de les despeses innecessàries (per ridícules) com és l'armament, aturarien el xoc que es produïria quan milers de persones trobassin desateses les seves necessitats mesures abans esmentades. I l'aplicació d'aquestes mesures passa, irreversiblement, per la declaració de "no eficaç" a l'Estat Capitalista i per la configuració d'un nou model de societat.

El problema no és així de senzill i el grau de descontent ha d'esser màxim per arribar a tal situació, o bé cal esperar que el tassó vessi per damunt. Però ja se'n cuida bé el poder que això no passi. La situació no es pot analitzar per ella mateixa ja que traspasa els àmbits de Nació i Estat. I el sistema està massa consolidat perquè es donin canvis estructurals de tan alta magnitud.

Per tant l'Estat segueix inamovible, com sempre, amb la seva política de subvencions, tan ben reflexada a les nostres institucions autonòmiques; recolzant-se en la beneficència per les classes baixes, i en la sanitat i l'escola privada per les classes més riques.

La beneficència, involuntariament, és el braç dret de l'Estat Social; la seva funció, la de l'estat, dins el camp de l'acció social es limita després de tancar els forats que han deixat oberts... i és més còmode, i més rendable.

Però mentre es mantengui aquest estat de coses no podrem concebir l'educació com un dret, ni la salut, en molts de casos ni el menjar, ni la venda... Ho haurem de veure com un favor, perquè sempre hi haurà qualcú que haurà de dir gràcies per continuar vivint.

Jerònia Arbona

TELES MALLORQUINES
I ROBA DE LENGOS

a
**CAN
OLIVER**

Carrer Victòria, 1
Tel. 631288 Soller

"La beguda mallorquina"

DEU ANYS

Deu anys ja, ... i pareix que fou a-hir. D'un grup petit, però inquiet, n'ha sortit un altre més petit del que nosaltres voldriem però més nombrós del que els nostres detractors desitjarien.

El "leit motiv", emperò, segueix essent el mateix: allò que els lletrats en diuen "l'alliberament nacional i de classe", allò que podria traduir-se per un desig d'aconseguir una Mallorca amb arrels pròpies, però llançada cap al futur; un desig de fer realitat l'orgull honest de sentir-se mallorquins.

Però tot això no ho havíem aconseguit, tot això no ho aconseguirem, sen se el millor capital que posseeix el PSM-EN: els nostres militants, els nostres simpatitzants, els nostres votants, tots aquells que qualche vegada han comentat: "Aquests al.lots..., i no ho fan tan malament".

Aquest és el capital que garanteix el nostre futur. Per tot això, només ens cal allò de:

PER MOLTS D'ANYS, PSM !

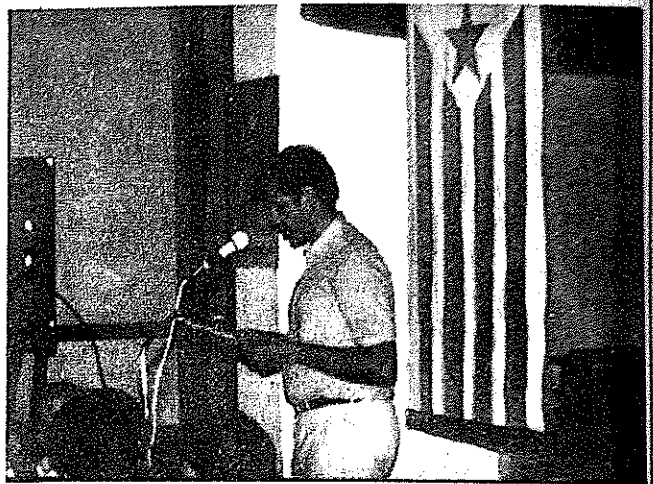
MISSATGE DE LA COMISSIO GESTORA DEL PSM ALS ASSISTENTS AL SOPAR COMMEMORACIO "10 ANYS DEL PSM - PER UNA ESQUERRA NACIONALISTA A MALLORCA".

En nom del PSM vos donam les gràcies per la vostra assistència a aquest acte de celebració dels deu anys de la fundació del nostre partit.

Aquest acte d'avui forma part d'un conjunt d'activitats més ampli, unes festives, altres de debat i reflexió política i altres de reivindicació i lluita, que tendran una fita important en el VIIIè Congrés Nacional del PSM, que celebrarem els dies 21 i 22 de desembre d'enguany, i que volem que signifiqui una passa més cap a la consolidació de l'esquerra nacionalista a Mallorca, en una perspectiva oberta i lligada als moviments socials, culturals i populars.

El PSM forma part d'una vella tradició de lluita, que té els seus antecedents més clars en els moviments populars d'abans de la Guerra Civil, i amb organitzacions com l'ERB d'Emili Darder, Antoni Mateu i Pere Oliver Dommenege. Homes i dones que lluitaren en

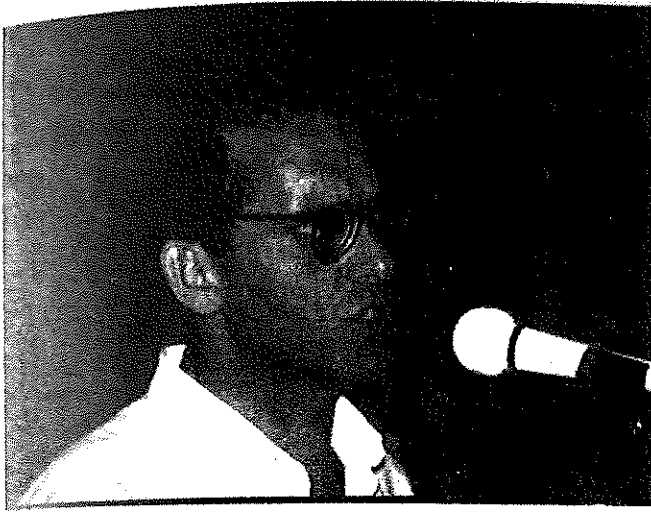
18

un ambient difícil, dominat pel caciquisme i la dreta més reaccionària, i que moltes vegades pagaren amb la vida o amb la seva llibertat la fidelitat a un ideal progressista i popular és molt més antiga, resultat de l'esforç de molts de mallorquins conscients, i que ens fa portadors d'una herència a la qual no volem ni podem renunciar.

Hem de seguir lluitant per la nostra identitat de poble, per la nostra identitat nacional, i per l'autogovern, i aquesta és una tasca llarga i difícil, que no es resoldrà en unes simples eleccions sinó en un treball molt més profund i continuat. El PSM no és un partit testimonial. Però no ens fa por que ens acusin de testimonialistes si esser testimonialistes és lluitar per la plena sobirania nacional, fruit de la lliure autodeterminació, lluitar contra la colonització econòmica, política i cultural que avui seguim patint. Poc

S DE PSM

ens importa que ens acusin de testimonialistes, repetim, si per això s'entén lluitar per un desenvolupament econòmic equilibrat, que no atempti contra els interessos illencs; per una política econòmica i social que defensi els interessos de les classes populars i contra la permanència a la OTAN i la política armamentista d'aquest govern que ha decebut fins i tot als més confiats, i que s'ha guanyat l'adhesió, en canvi, de la dreta més intransigent

El nostre país, la nostra nació, és encara una realitat a mig fer, ens resta molt de treball, i evidentment no el pot fer un partit tot sol. Cal ajuntar esforços, il·lusionar el nostre poble amb propostes clares, comprometre noves iniciatives i noves voluntats que conflueixin cap a un ampli moviment de lluita nacionalista i popular. El nostre projecte polític, obert a tot el que sigui progressista i transformador, sols pot ésser possible a través

de la participació popular i del diàleg amb la societat i les seves organitzacions. Es tracta de fer possible una "societat civil" forta, integradora i plural, però cohesionada entorn de la voluntat d'ésser i de sobreviure com a nació.

Avui, que hem experimentat quina és la gestió institucional que és capaç de fer la dreta, plena de corrupció i d'ineficàcia, incoherent, sense més programa que assegurar la seva reelecció fent servir les institucions com a "repartidores" al servei dels seus interessos; i avui que hem constatat de quina classe és el "canvi" que ens havien promès, transformat en continuïtat d'institucions i pràctiques franquistes, en mesures que amb el pretext de la racionalització i la modernització, són contràries als interessos populars, destructores de la nostra llengua i cultura i que estan convertint les autonomies en ineficaces descentralitzacions, sense recursos econòmics i sense competències, avui doncs, és imprescindible un partit socialista i mallorquí, sense dependències de cap casta.

Per això el VIIIè Congrés serà un congrés de reforçament i d'obertura a nous sectors, de consolidació i aprofundiment de la nostra alternativa. Un dels aspectes a debatre serà, sense dubte, el de la nostra postura front a les properes conteses electorals, però en aquest punt, i ja que el tema darrerament ha estat comentat als mitjans de comunicació, cal dir que el PSM i el PSOE avui per avui representen coses molt diferents. El PSM ha d'anar a les eleccions a confrontar el seu programa d'esquerra nacionalista amb la dreta, però també - i sobretot després d'aquests anys de govern del PSOE - l'ha de confrontar amb el d'una esquerra que s'ha carregat sobre les espatlles el mort de refer i actualitzar l'estat franquista sense cap canvi mínimament profund, fent-se seu un projecte de nació (la "Espanya" de sempre, assimilista i colonitzadora) que no és el nostre. Així, doncs, i independentment dels possibles debats congressuals, sempre oberts i democràtics, la postura del PSM és clara.

Però aquesta postura nostra, que creim coherent, no vol dir rebutjar el

diàleg ni tota classe d'enteses i col·laboracions, no sols amb el PSOE, sinó amb tot tipus d'entitats progressistes. No caurem en el parany d'un anti-PSOE visceral que ens faci perdre de vista qui és qui realment governa les institucions autonòmiques i amb la seva nefasta gestió està impeding que qualsevol ciutadà d'aquestes illes pugui sentir il·lusió per l'autonomia.

Es difícil donar lliçons d'unitarisme al PSM, que fa molts d'anys que ha impulsat i participat a molts de pobles dins candidatures unitàries i independents progressistes, i en seguirà impulsant sempre que sigui necessari per assegurar als pobles de Mallorca una presència municipal progressista.

No han perdut vigència els motius que impulsaren els fundadors del nostre partit, ara fa deu anys, a constituir-lo. Ben al contrari han cobrat actualitat, davant les pràctiques de govern que hem patit aquests anys. Ara més que mai, i perdonau que utilitzi aquest lema ja clàssic del nostre partit, fa falta un PSM fort, capaç de suscitar la il·lusió de la part més sana del nostre poble. Un PSM encara ple d'imperficcions, és ben cert, però que és l'únic, en aquests temps de pactes secrets i foscos a Madrid, que encara pot fer recuperar l'esperança en un canvi real, en un futur de llibertats per al nostre poble.

Ciutat de Mallorca
18 d'octubre de 1985

NOTA D'ADHESIO D'EN
J.M. LLOMPART

Estimats companys del PSM:

Essent-me impossible d'assistir a la vostra festa, he volgut que almenys les meves paraules siguin anit amb vosaltres. En aquests temps de rebaixes, de consensos i de desil·lusions, vull ésser, més que mai, amb vosaltres.

¿Recordau aquelles eufòries de fa deu anys, quan totes les forces polítiques que anomenaven progressistes semblaven provar-se a veure quina era la més esquerrana, la més socialista, la més nacionalista? Quantes voltes ha fet el món en deu anys, Senyor!

Perquè al capdavant ha resultat que molts d'aquells que es proclamaven socialistes, en el millor dels casos ho han seguit éssent "ma non troppo", i molts d'aquells que es proclamaven na-

cionalistes, en el millor dels casos ho han seguit éssent "ma non tanto".

Només vosaltres, en el curs d'aquests deu anys, no heu hagut de desistir de res, no heu hagut de claudicar de res, no us heu hagut de contradir, no heu hagut de sentir ni una sola vegada el fibló de la mala consciència. Només vosaltres heu estat capaços de mantenir, enmig de la més sòrdida incoherència política, la línia dreturera de la coherència i de la fidelitat. Per això vull ésser, de tot cor, amb vosaltres.

El PSM, en deu anys, ha arribat a un estadi de maduresa, a un punt de saó que l'hauria d'empènyer a reflexionar, a replantejar, sempre dins aquella línia insubornable de coherència i de fidelitat, la seva tàctica i la seva estratègia. Tot al llarg dels seus deu anys de vida, el PSM ha demostrat - fet sense precedents - que a Mallorca és possible la consolidació d'una força política nacionalista i d'esquerres. Ja fa temps que l'esquerra nacionalista té en el nostre disortat i petit país un espai cultural. I un espai sentimental, si tant voleu. Ara ja té també un espai polític. Ni tan ample com voldriem, ni tan estret com altres diuen i creuen; però al cap i a la fi un espai real, molt més enllà del pur testimonialisme.

El PSM està, doncs, obligat a ocupar aquest espai íntegrament i a lluitar per eixemplar-lo. Només ell té, en la conjuntura que vivim, la voluntat i la possibilitat de fer-ho. En conseqüència, cal que tots els nacionalistes d'esquerra en siguem conscients i li donem, des de l'angle que sigui i amb els mitjans que sigui, la nostra confiança i el nostre suport.

Jo us demanaria, estimats companys del PSM, que no ens defraudeu; que part damunt de tots els desencisos, serveu encesa per a tots aquella flama de la il·lusió i de l'esperança que mai no s'hauria d'haver apagat. Que no vacil·leu en una lluita difícil però irrenunciable, que, a llarg termini podem guanyar i guanyarem. Fa cinquanta anys el nacionalisme mallorquí no era res; avui és una presència que fa sentir la seva veu.

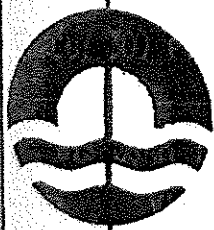
Ja sé que no veuré realitzat el meu somni personal, perquè resta encara molt de camí i els anys passen; però també sé que, donant-vos suport, puc fer possible que algun dia, segurament quan jo ja no hi seré, però tant

se val, aquest somni esdevingui realitat: uns Països Catalans lliures i socialistes dins el marc de l'Europa dels pobles.
Gràcies i endavant.

Adhesions a l'acte

- Unió Insular de Mallorca-UGT
- PCIB
- CCOO
- Antoni I. Alomar i Aina Sitges
- PASOC
- Enric Ribas i Mari
- Tolo Güell
- Entesa de l'Esquerra Catalana-Nacionalistes d'Esquerra.
- Heribert Barrera. Secretari General d'Esquerra Republicana de Catalunya.
- Kepa Aulestia. Secr. Gral. Euskadiko Ezquerria.
- Unitat del Poble Valencià.
- Salvador Cànoves. Secretari Gral. de la USM-PSOE
- Agrupació PSM-Tarragona
- Unió de Pagesos de Mallorca.
- Joan Francesc López Casanovas
- Ignaci Ribas. President OCB
- Juventuts Socialistes
- Joves Unió Mallorquina
- Unió Mallorquina
- FSB-PSOE
- GOB

**AJUDA A "MALLORCA
SOCIALISTA"
L'UNICA REVISTA
DE L'ESQUERRA
MALLORQUINA**

**RÀDIO
POPULAR
DE MALLORCA**
és popular i és
de Mallorca

C. O. P. E.
MALLORCA

Personatge

Entre Cambridge i l'Orient

Joan Barceló i Fornés

Al British Museum de Londres es troba la "Bauzà Collection", l'aplec dels treballs i la correspondència del cartògraf mallorquí Felip Bauzà i Cañas, mort allà l'any 1834, després d'onze anys d'exili. Bauzà, que a més d'una important labor cartogràfica a Amèrica i a la Península, organitzà la Direcció Hidrogràfica a Madrid, treballà en la delimitació provincial de l'Estat i el 1822 fou diputat a Corts per Mallorca, fou un de tants entre el caramull d'homes que no han pogut desenvolupar la seva tasca al nostre país; una fita més en el camí de la desertització intel·lectual que han propulsat unes classes dominants que per a la conservació dels seus privilegis no han dubtat a sacrificar les condicions de llibertat necessàries per a la pràctica científica i l'avenç cultural. Liberal i progressista, en Felip Bauzà s'hagué d'exiliar a Londres perquè la reacció absolutista l'havia condemnat a mort, i els seus serveis i més tard els seus importants materials cartogràfics foren per a la corona anglesa.

En Joan Mascaró i Fornés, aquell allotell nascut a S'Hort d'en degollat de Santa Margalida, també hauria de desenvolupar la seva feina a Anglaterra: una obra que com a expert en sànscrit i pali, i traductor dels Upa-

nishads, del Bhagavad Gita i del Dhammapada, el situaria entre els millors coneixedors de la literatura clàssica índia.

Joan Mascaró no ha estat un simple traductor, sinó un estudiós de la filosofia i l'espiritualitat de l'Orient, un enamorat del missatge de pau i equilibri humanista que porten el textos clàssics d'aquelles literatures. El mateix Rabindranath Tagore el 1938, després que Mascaró traduís els Upanishads, s'entusiasmà davant una traducció que no tenia res de literal, sinó que s'endinsava dins l'esperit de l'obra, i en captava el seu alè vital. Avui les traduccions de Joan Mascaró han assolit més del milió d'exemplars i han contribuït decisivament a la difusió de la filosofia oriental.

En definitiva en Joan Mascaró, com en Bauzá, hauria d'esser un d'aquests mallorquins que de tant en tant sorgeixen a la nostra terra, obtenen un resó internacional, però són desconeguts i ignorats a Mallorca. Pobre país, aquest nostre, que no sap valorar l'obra dels seus homes i en canvi sovint s'embadaleix davant mediocritats foranes.

Nascut a Santa Margalida el 1897, estudià a l'Escola de Comerç, i ja tot d'una manifestà molt d'interès pels idiomes. Li agradava passejar per les muntanyes, enamorat de la bellesa de la natura, sempre acompanyat de qualque llibre de poemes. Molt prest conegué una traducció del sànscrit: el Bhagavad Gita, que el captivà, i determinà la seva voluntat d'estudiar el sànscrit per a conèixer-lo en la seva llengua originària.

Ensenyà anglès i treballà quatre anys al Consolat Britànic. En un viatge amb el fill de Joan March i Ordines, es decidí a ingressar a la Universitat de Cambridge, on el 1929 obtingué la llicenciatura de llengües mo-

dernes, orientals i literatura anglesa. Els anys 1931 i 1932 els passà a Ceilan com a professor d'anglès, i el gener de 1933 passà a la Universitat de Barcelona com a professor d'anglès. A Barcelona, al costat de Miquel Ferrà, Gabriel Alomar, Bartomeu Roselló-Pòrcel, Joan Estelrich, etc., s'integrà a la tasca de renovació de la cultura catalana: col·laborà amb l'Escola Normal i l'Institut Escola de la Generalitat, donà conferències i cursos (de sànscrit, sobre literatura anglesa, etc.), traduí al català el càntic XI del Bhagavad Gita, etc. Participà als intents d'acostar culturalment Mallorca i Catalunya, i signà el juny de 1936 la resposta als intel·lectuals catalans.

El juliol de 1936 passava les vacances a Mallorca. No és difícil suposar l'esverament amb què degué veure les detencions, els assassinats, la persecució històrica a la cultura catalana, i com l'odi i la mesquinesa moral s'en senyoriaven de tot. Pogué embarcar-se l'octubre de 1936 cap a Marsella en un vaixell anglès, i després de passar per Alger, anà a Cambridge, on s'ha pogut dedicar a la traducció i l'ensenyament.

Enguany, marcant una voluntat de recuperació i reconeixement, l'Ajuntament de Santa Margalida l'ha declarat fill il·lustre de la vila, i la Universitat Balear doctor Honoris Causa. Dos fets dels quals cal alegrar-se'n, perquè l'obra de cultura i de ciència de Joan Mascaró i Fornés no es mereix menys. Reconèixer la tasca enorme de fills de la terra fins avui gairebé oblidats és un deure ineludible, i tant com això, és un deure lluitar perquè mai més sigui necessari l'exili per als nostres intel·lectuals, i arreu dels Països Catalans sigui possible bastir una cultura nacional moderna i progressiva.

Mateu Morro

SUSCRIVIU-VOS A UNA REVISTA AL
SERVEI DE LA NOSTRA CULTURA

ILUC

Apptat 619

PALMA DE MALLORCA

LLIBRERIA

GNOMO

LLIBRERIA GENERAL
I UNIVERSITARIA

C/. PARE BARTOMEU POU, Nº. 14
TEL. 25 41 24 - CIUTAT

Entrevista amb Bernat Aguiló

Ciutat Radio

"Ullastre" Jaume Nadal
Santiago Andreu

Avorrits com estàvem, ens hem trobat en Bernat Aguiló, del col·lectiu Ciutat Ràdio, que ha accedit a contestar, entre glop i glop, a les nostres preguntes. Ell ha estat a l'emissora des del primer dia i té gran part de culpa que Ciutat Ràdio hagi tornat a emetre desafiant els contratemps i les persones de sempre, del passat dia 12 d'octubre.

Ullastre- Bé, mestre, podries, per començar, contar, un cop més, l'història d'aquesta moguda.

Bernat- Sí, els precedents es troben a Ràdio Mediterrània. Va haver-hi un grup de gent que tenia accions a "Promotora Mallorca", que va pensar que s'havia de muntar una ona lliure que fes de revulsiu per a la constitució d'aquesta emissora. Així va néixer Ciutat Ràdio, i des del moment de néixer va agafar un caire propi, independent, que va començar a emetre el 12 d'octubre de l'any passat. Després l'història s'ha complicat.

U.- Sí, i heu passat per una sèrie d'etapes amb tancament policial inclòs. Què no és guapo això?

B.- I tant, la primera etapa va ésser important, és com una gènesi, al començament, de replegar una sèrie de gent, unes quaranta començaren. Es va caracteritzar per què teníem una organització centralitzada, hi havia una persona que ho coordinava tot.

La segona etapa la definiria com un esforç de lluita per a la consolidació, va venir precedida per una clau-

sura del delegat del govern.

La tercera compleix els objectius de la segona, consolidació definitiva.

U.- Val, mestre, però no tot són flors al vostre jardí...

B.- Sí, però els nostres problemes són propis de les mateixes virtuts d'esser una ràdio lliure, per exemple, la gent que fa programes no cobra. Té altres activitats, per tant, circumstàncies personals poden fer que hi hagi variacions constants, gent que es dona de baixa, altres que es donen d'alta, però bé, això també li dona una certa espontaneïtat, una certa agilitat. Les aventatges predominen sobre els inconvenients.

U.- Sembla que en Plasència no se n'ha donada de res perquè amb el tancament només va aconseguir el contrari del que es proposava.

B.- És clar, sincerament ens va beneficiar, la tancada ens va regenerar, ens va recarregar les piles, va venir en un moment en què la moral no era molt alta i això ens va posar a tots com a motos.

U.- Parla un poc dels nous estatuts i desperta'ns quan acabis.

B.- Sols són una forma d'organització interna que pretén que això funcioni com una estructura que necessita una coordinació, i un mínim de normes per aconseguir sortir unes hores diàries. Hi ha un funcionament per assemblea, i una responsabilitat de les persones que fan ràdio mitjançant les guàrdies. Assegurant així que no es trenqui la programació, que no es faci publicitat, i que no deixi de parlar-se el català.

U.- Segueix, segueix,...

B.- CIUTAT RADIO és un cos heterogeni, cada integrant té unes aspiracions particulars del que ha d'esser l'emissora. L'important és que es mantengui que sigui una alternativa informativa, malgrat que és als informatius a on tenim més problemes, hi ha la solució de llegir les informacions que ja vénen donades per altres mitjans de comunicació, però és un fracàs; i nosaltres no tenim una xarxa que faciliti informació per a fer un informatiu diari. Aquest és el repte més important per a CIUTAT RADIO.

U.- Com anau d'aparells? i teniu qualque dada sobre aquesta audiència

que tant vos estima?

B.- En quant a aparells, pel que som estam ben equipats, malgrat això és un sac sense fons perquè sempre es pot millorar. Lo de l'audiència és difícil de dir, hi podem calcular 2000 persones diàries, el mapa d'audiència seria molt irregular, de cap al pla se'ns escolta fins devers 15 Km, però de cap a la muntanya la recepció és bastant deficient. Però sempre hi ha rebots estranys, a mi em telefonaren de Campanet, perquè amb un bon equip m'havien agafat, no molt bé, però es sentia.

Millorar la part tècnica és molt car i ens interessa molt més la part de qualitat que la distància.

U.- I ara per acabar et deixam expressar el teu darrer desitg.

B.- M'agradaria que la gent interessada ens telefonàs al 22 16 26, que l'emissora està oberta a tothom, només demanam tenir una cinta gravada del que seria el programa. més que res per a què hi hagi un mínim, molt mínim de qualitat tècnica i per a saber a on ficar-lo a la programació.

* Nota: Sembla que Ràdio Activitat té la desgràcia per ombra, primer els problemes tècnics i ara el robatori dels aparells l'han obligat a deixar d'emetre. Nosaltres estam segurs que malgrat tot tornaran a les ones màgiques de l'alternativa lliure i per la nostra part li oferim des d'aquí la nostra ajuda. Endavant!

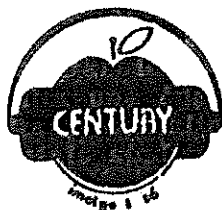
Seminari sobre "Mallorca i Europa: identitat i progrés"

Del 26 al 29 de setembre passats, ha tengut lloc en el Monestir de Lluç un "seminari d'informació i estudi" sota el títol genèric de "Mallorca i Europa: identitat i progrés". Han estat quatre dies en el transcurs dels quals s'ha desenvolupat un dens programa de conferències, taules rodones i debats referits a diversos temes d'actualitat dins Mallorca. L'organització d'aquestes diades ha anat a càrrec del Grup Blanquerna, un col·lectiu nascut fa poc i que aplega un grapat d'universitaris i professionals de signe nacionalista i cristià. Una de les figures més representatives del Grup Blanquerna, Climent Garau, en fer-ne la presentació a través d'un dossier entregat a tots els assistents, declara que l'objectiu que persegueix el Grup és "una defensa de la pròpia identitat cultural i lingüística com a valors incorporables a la cultura universal on no se poden admetre més les imposicions de les cultures estatals per la força". I tals principis s'emmarquen en la convicció que la idea d'Europa és "esperança d'alliberament i salvaguarda d'aquests valors". Hi ha, doncs, en la proposta que llança el Grup Blanquerna tres eixos ideològics bàsics: el nacionalisme, l'europeisme i el cristianisme.

UN PROGRAMA DENS I ATAPIT

Es a partir d'aquests principis que s'ha desenvolupat, amb una assistència força nombrosa i plural d'estudiants de batxillerat, universitaris, professionals diversos, gent lligada a moviments culturals i algun polític en actiu, tot el programa d'actes i de debats a què suara fèiem referència. Un programa que, amb intervenció de diversos especialistes, ha abraçat des de l'ullada succinta als condicionaments geogràfics i a la història més remota de les Illes fins als problemes jurídic-polítics que planteja per al nostre desenvolupament nacional la Constitució Espanyola i l'Estatut d'Autonomia. A més, han estat posades sota la taula de discussió qüestions com el sentit de la cultura popular dins la societat actual, el compromís de l'historiador d'avui, els trets psicològics de l'home mallorquí, la dialèctica entre el creixent militarisme mundial i espanyol i la lluita per la pau, els reptes culturals que ens planteja el fi de segle, l'ecologisme i el món de

VIDEOS DES DE 75.000 PESEIAS A

UNA CASA ESPECIALITZADA
EN ALTA FIDELITAT

- * So Professional
- * Alta Fidelitat
- * Lloguer de pol·licules
- * Televisió
- * Cinema
- * Discs
- * Servei Tècnic Propi

Carrer Antoni Marqués Marqués, 4 - Tel. 296174

CIUTAT DE MALLORCA

la marginació. La qüestió lingüística ha estat també ben present dins la sala d'actes del Monestir de Lluc: aspectes de la història de la llengua, lleis i perspectives de normalització lingüística, relació entre llengua i sentiment nacional, l'actitut de l'Església davant el català i la situació social i jurídica de la llengua catalana en els nostres dies ompliren la jornada del dissabte, de primera a darrera hora de debat.

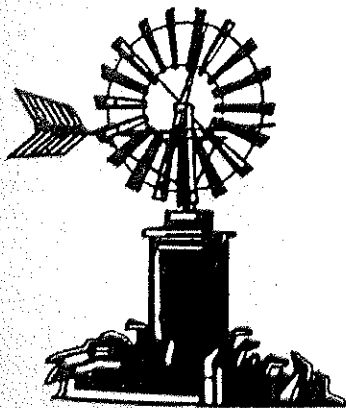
El diumenge, per altra banda, la temàtica cristiana (amb missa presidida pel Bisbe) centrà l'atenció de les jornades. El sentit del cristianisme en el món d'avui i les relacions entre nacionalisme i cristianisme foren els dos temes tractats. Ja l'horabaixa, el diputat a Corts per minoria Catalana, Carles Gasòliba, com a secretari del Patronat Català pro Europa, presentà la seva ponència sobre la problemàtica econòmica i política del Vell Continent. Una ponència a través de la qual es mostrà partidari de les tesis de J. Monnet a favor de l'Europa d'"un sol govern, un sol parlament i un sol exercit", per fer - com propugna R. Barre, un dels líders de la dreta francesa - un autèntic "Estat Continent". En aquest sentit, Gasòliba presentà la integració dels estats ibèrics dins la CEE com un fet favorable des de diversos punts de vista: homologació amb les democràcies occidentals, "posar-se als nivells de competència i de llibertat econòmica" que regeix dins l'anomenat Club Europeu, equilibrar una Europa atlàntica amb la incorporació de països mediterranis i

participar en la revisió dels tractats fundacionals de París i Roma per aconseguir una Unió Europea amb "Capacitat de decisió política". Igualment es mostrà partidari de fer sentir la veu dels "pobles" dins el Parlament Europeu a partir d'unes circumscripcions que respectin les realitats nacionals i regionals existents dins els Estats.

PERSPECTIVES DE CONTINUITAT

Acabat aquest primer seminari, el Grup Blanquerna pensa continuar les activitats reunint antics i nous participants en diversos encontres de menor duració. Per a l'any que vé, en dades semblants, es pensa repetir l'experiència d'unes jornades com les d'enguany. Ara per ara, el Grup Blanquerna s'ha integrat dins l'Obra Cultural Balear sense perdre la seva fesomia com a col·lectiu, d'altra banda gairebé no gens institucionalitzat ni jerarquitzat. És de desitjar que les futures activitats que promogui comptin amb igual o més interès que les que n'han marcat la presentació pública. Es d'esperar, també, que el tarannà obert i progressista dels seus membres sàpiga conjuntar diverses maneres de pensar i d'entendre la realitat entorn de la reflexió en comú sobre el present i el futur del nostre poble. Posats a fer alguna suggerència un debat pluralista sobre les repercussions reals de la nostra entrada dins la CEE i la Unió Europea ens sembla altament recomanable com a objecte de discussió del Grup Blanquerna.

Maties Garcias

Diario de Mallorca

un diari

per a tots els mallorquins

OH ESPORT!

Mai no haguéssim pensat, el dia que es varen donar a conèixer els resultats de les eleccions autonòmiques, haver d'utilitzar el títol d'un llibre d'En José Maria Cagigal per encapçalar un article per intentar fer pensar un poc sobre el moment tan crític que passa el nostre esport.

A l'hora de començar aquest article, no sé encara de quina forma es pot engirgolar això: perquè és tan nefasta tota la política esportiva que es duu a terme al nostre país que podríem dir que el franquisme està vigent a dins el món de l'esport i d'aquesta manera la gent es podria fer una idea de la situació real. Però lo trist és que en Franco ja és mort i nosaltres continuem sofrint la seva política deu anys després.

Vegem ara perquè podem fer aquesta afirmació de manera tan categòrica, i per desgràcia tan certa: Fa ara més de dos anys que un grup d'amics (amics de cara a un sol objectiu) varen agafar el poder del nostre govern, i una de les maneres de treure el suc al poder era l'esport, per això veim com posen de director general de l'esport a una persona que compleix plenament el seu objectiu, sense tenir en compte res més. La mateixa història passa al Consell Insular de Mallorca, (però la persona escollida és del Barça) i els objectius eren i són els mateixos que l'altre grup d'amics, però s'han de repartir les coses perquè Madrid així ho mana. A Espanya

la cosa no marxa molt millor, la política esportiva del PSOE no te gaires coses que defensar. Podem dir que la política esportiva duita a terme pels partits centralistes, no es diferencia gaire una dels altres, i es resumeix amb la construcció d'empreses amb un objectiu únic: L'electoralisme. Un electoralisme utilitzat llavors amb petites diferències, però electoralisme i res pus.

Des de fa uns anys, l'esport s'ha convertit amb una de les armes més rentables de cara a la consecució dels vots que otorguen el poder, així podem veure la guerra entre els partits per a repartir el major número de subvencions cap a un determinat esport. Pot dubtar algú que la Vela i els esports nautics estan totalment controlats per AP? Bastaria passar revista a les subvencions donades al Club de Vela Calanova.

No és de domini públic que el senyor Albertí controla els esports minoritaris baix la bandera de que són "molt NOSTROS"? No és mal de fer veure els intents de la dreta de dominar els esports professionals, arribant al punt de fer de sponsor d'equips totalment professionalitzats, baix la bandera de donar a conèixer el nom de Mallorca per Espanya.

I el PSOEspanyol? no li queda altra sortida que dir que a ell només li preocupa l'esport popular, però la promoció la fa subvencionant l'esport d'alta competició i passejant la bandera del progressisme, una bandera que ja està molt bruta i de la que no es veuen els colors.

L'esport és un dret de la persona, una necessitat del nostre cos, i al dir del nostre vol dir que cada persona és l'única que ha de controlar-se i fer-ne d'ell lo que vulgui. Mentre no existeixi una concienciació d'aquesta idea, extensible a totes les situacions de la nostra vida, i els grans partits no es facin un rentat de cervell i s'en oblidin de com educar-mos i es dediquin exclusivament a posar a disposició de tots els mitjans necessaris per aconseguir-ho, el nostre cos sempre serà arma d'ús per part d'un parell.

Pere Palou Sampol

Deu anys del P.S.M.

Un camí cap a la llibertat

Als deu anys de la fundació del PSM ens disposam a envestir un altre Congrés en el qual, con qualcu ha dit, continuarem cercant la nostra identitat, el nostre espai polític. Així mateix, deu anys ja són molts d'anys de recerca, de bandejar dins una ideologia, d'anar perdent unitats a cada sotrac del camí. I pot ser ens ha arribat l'hora d'assolir la majoria d'edat, d'abandonar l'adolescència i les seves contradiccions, per a convertir-nos en adults, segurs de nosaltres mateixos clars en els nostres plantejaments i conseqüents amb una ideologia: el nacionalisme d'esquerres.

Amb aquesta voluntat hauriem d'afrontar el Congrés, amb la ferma decisió d'oferir-nos i oferir als mallorquins un projecte polític clar per al nostre país. Un projecte que defineixi clarament els objectius que perseguim i la forma d'arribar-hi. Perquè, sabem quins són els objectius del nostre partit? I si ho sabem, ho sap la societat mallorquina?. En aquest punt està, en part, la clau de la nostra indefinició, en la por que tenim de plantejar clarament als mallorquins un projecte polític nacionalista i d'esquerres. Per tant, què vol el PSM per Mallorca?

Com digué un dirigent base: "l'objectiu final d'un partit nacionalista és la independència", o dit en altres paraules: un poble serà independent quan ja no calgui l'existència d'un partit nacionalista. És evident però, que la independència és un concepte que cal matitzar, perquè, és realment independent un poble pel simple fet d'ator-

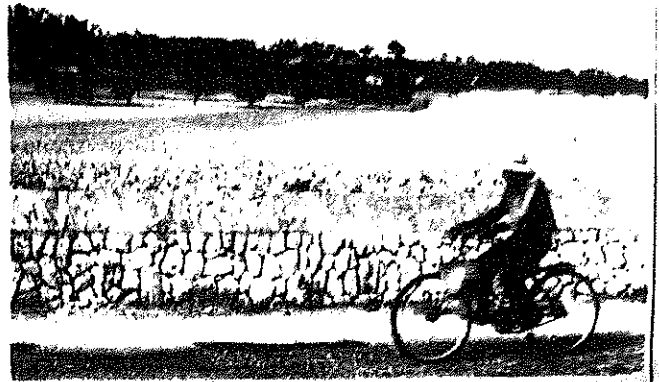
gar-se un autogovern?. No, de la mateixa forma que pot existir més democràcia dins una monarquia que dins una república, el fet de tenir un govern propi no significa ésser independents. O si de cas, ¿podríem parlar d'independència si seguïem en mans de la banca, les multinacionals, el militarisme o els convencionalismes socials d'una societat burgesa?. D'aquí la necessitat del nacionalisme d'esquerres, de lligar íntimament la lluita d'alliberament nacional amb el socialisme autogestionari, com a dues parts

inseparables que ens duen cap a la independència individual i col·lectiva.

I dins aquest esperit la independència, per nosaltres, no consisteix en substituir unes fronteres per unes altres, ni en separar quan la tendència és unir. Al contrari, els nacionalismes d'esquerres pretenem la supressió de les fronteres, l'agermanament dels pobles, però, això sí, amb unes estructures polítiques que no suposin relacions de domini d'uns sobre els altres. És dins aquest contexte que podriem definir el nostre concepte d'independència: en la llibertat i capacitat dels ciutadans d'una nació de prendre decisions col·lectivament.

I d'aquest ideal, el proper Congrés del PSM n'hauria de treure un missatge capaç d'il·lusionar als mallorquins en la tasca de construcció d'una societat mallorquina lliure i justa, vinculada cultural i políticament als altres països germans de parla catalana, i amb un grau de sobirania pròpia que li permeti establir convenis o pactes, d'igual a igual, amb les demés nacions o estats. Un missatge capaç d'il·lusionar a tot un poble, arrossegant als altres partits, sindicats, associacions, joves, ... Un missatge que hauriem de transmetre a possibles aliats de l'estat espanyol per tal d'ajudar-nos mutuament, començant per impulsar una reforma de la Constitució, primer obstacle en el camí per a l'autogovern. Es tracta en definitiva, en aquest Congrés, de trobar una via pacífica cap a la llibertat.

Reflexions sobre el nacionalisme a Mallorca

La paraula i el concepte de nacionalisme han sofert al llarg de la història una àmplia evolució. Avui per parlar de nacionalisme s'ha de concretar també de quin nacionalisme, perquè la paraula pot tenir moltes significacions. D'altra banda aquest fet no és diferent al que ha passat amb altres idees-força (per exemple socialisme, marxisme, democràcia, etc.), que segons el lloc i el moment històric han designat les coses més diverses. Hitler i els seus seguidors es deien nacional-socialistes, els patriotes irlandesos de principis de segle -i d'ara- es deien socialistes i nacionalistes, els moviments independentistes d'Àfrica i Àsia han estat nacionalistes, quan Felipe González va a Washington la premsa nordamericana el saluda com a "jove dirigent nacionalista espanyol els moviments i les ideologies més diverses s'han reclamat o han estat designades com a nacionalistes.

Per això, ens cal clarificar quin és el nostre nacionalisme, què hi ha per a nosaltres darrera aquest mot i que implica per a la nostra pràctica. Sobretot a uns moments en què tanta gent s'omple la boca amb facilitat de nacionalisme però llavors recolza i manté pràctiques desnacionalitzadores, tot esforç de clarificació i anàlisi ha d'esser positiu.

Una definició prèvia

El nacionalisme representa la lluita per la defensa dels interessos d'una comunitat, sols possible a través d'una realització institucional, inevitablement estatal, que assegurí l'autogovern del col·lectiu nacional. El nacio-

nalisme pretén que el col·lectiu s'autoidentifiqui, prengui consciència d'ell mateix, i això cristal·litzi en formes polítiques deslliurades d'una dependència d'altres estructures de poder. El nacionalisme per definició cerca la independència, perquè creu que és la fórmula més democràtica i més justa, l'única des de la qual és possible assolir pactes federatius lliures que no siguin imposicions externes.

Des d'aquest punt de mira, el nacionalisme es pot concretar de mil maneres. Sobretot segons la manera de definir-se front a dues qüestions.

a) Quines classes socials han d'hegemonitzar el projecte polític nacional. Ens podem trobar amb un nacionalisme burgès i de dreta, o amb un nacionalisme popular i d'esquerra. Un nacionalisme que sota una aparença interclassista amaga la preeminència de la burgesia (casos concrets històricament: la Lliga de Prat de la Riba i Cambó, el Partit Nacionalista Basc), o un nacionalisme que ha partir de la noció d'autogovern entén que aquest ha de fer possible la transformació de la societat en un sentit socialista. Evidentment nosaltres ens situam en aquesta segona opció.

b) Quina tàctica és necessària per a fer possible l'alliberament nacional. Aquí són possibles multitud de posicionaments. Ens trobarem amb nacionalismes partidaris de la lluita armada, nacionalismes partidaris del pacte i la negociació amb el poder opressor, nacionalismes partidaris de participar dins les institucions de l'estat i partidaris de la lluita des de fora, etc.

A partir d'aquests dos posiciona-

ments tendrem grups i partits nacionals molt diversos, però que per això no deixen d'esser nacionalistes. Per exemple: el P.N.B., Euskadico Esquerra i Herri Batasuna, són tres forces polítiques d'inequívoc caràcter nacionalista basc, i malgrat tot representen tres tàctiques i tres conceptes estratègics diferents. Mentre hi hagi classes diferents hi haurà projectes nacionals diferents.

Però hi ha una cosa que és comuna a tota força nacionalista, de dreta o d'esquerra, moderada o radical, és el seu caràcter autònom i independent de qualsevol altre centre de decisió. Un partit és nacionalista si és una força nacional autònoma, amb plena i absoluta capacitat de decisió, amb capacitat d'articular una política pròpia i unes aliances particulars. Un partit que produeix en la seva estructura interior el model d'estat opressor, no pot esser mai una força nacionalista. El partit nacional ha d'esser independent sense que això el privi d'arribar a acords i pactes supranacionals per adequar-se a la lluita política d'àmbit estatal, però a aquests acords hi ha d'arribar a partir de l'afirmació de la seva sobirania indiscutible. Dit més clar: la FSB del PSOE es pot reclamar, o almenys un sector, nacionalista, però mentre la decisió darrera correspongui a entitats situades fora de la nostra nacionalitat, que són les que decideixen la política i fins i tot tenen capacitat per a expulsar i sancionar militants, la FSB del PSOE no podrà esser presa en consideració com a força nacionalista. Una altra cosa seria si la FSB s'afirmàs com un centre de decisió propi i autònom, capaç d'oposar-se a aquelles decisions preses a Madrid que lesionen la nostra identitat nacional i els nostres interessos. Evidentment el que sí podria esser la FSB, és una força regionalista i autonomista, en la mesura en que sigui capaç de defensar interessos sectorials, però que mai tendiran a que la nostra comunitat recobri la seva sobirania, no hi tendiran perquè dins la seva pròpia estructura de partit no existeix aquest concepte. Una cosa cal tenir clara, si la FSB duia a terme una afirmació nacionalista, i, passa indefugible, esdevenia partit nacional, s'obriria una crisi que duria al trencament amb el PSOE, perquè no cal fer-se il·lusions, el PSOE no és una federació de partits socialistes (en el mo-

ment de la transició va existir la Federació de Partits Socialistes, però el PSOE la va absorbir; la FPS era adequada a un model de transició que implicàs una ruptura amb el model d'estat centralista del franquisme, en canvi el PSOE és apte per a mantenir "renovant-lo i modernitzant-lo" el vell aparell d'estat), sinó que és un partit centralitzat, enormement centralitzat i monolític, poques diferències hi ha entre el concepte clàssic de "centralisme democràtic" propi dels partits comunistes i la pràctica interna centralitzada del PSOE.

Algunes conclusions

Caldria completar l'anàlisi anterior amb un altre cas concret: el caràcter d'U.M. en relació al nacionalisme. UM no és un partit nacionalista, fins i tot el seu regionalisme és dèbil i discutible, altrament no hagués cedit el poder dins la Comunitat Autònoma a la força més descaradament antiautonomista i antinacional. Són els fets que cal analitzar i no les paraules. UM és un matís de la dreta local, una dreta de sempre lligada a l'estat i als grups de pressió econòmica espanyols més importants. Objetivament la tasca d'en Jeroni Albertí dins el Consell Insular és millor, indiscutiblement, que la d'AP dins el Govern (desastre que ell amb el seu vot ha fet possible), però no per això no ha deixat d'esser una gestió personalista, destructora i antinacional.

Les afirmacions anteriors, més o menys teòriques, tenen la seva màxima plasmació dins la pràctica, i és aquesta la que cal analitzar, i no les grans diloqüents declaracions de nacionalisme. I de moment no observem cap pràctica de vertebració nacional, ni tan sols una bona política de regionalisme autonomista, que en les nostres condicions, si fos coherent i sense vacil·lacions podria esser força positiva.

Malhauradament, avui per avui, l'única força política a Mallorca de caràcter nacionalista és el PSM. I això ho deim sense sectarismes i lamentant-ho molt, perquè si creim possibles enteses sobre la base d'un autonomisme conseqüent, i creim que tant la FSB com UM podrien tenir un paper molt important en aquesta lluita, molt més creuríem amb l'entesa amb altres forces nacionalistes mallorquines.

De lectura obligatòria:

"El Món" i "El Temps"

d.p.

Una bona manera de descobrir o recordar que vivim a una terra culturalment colonitzada és observar les publicacions periòdiques que estan a la venda en els quioscos illencs. Són exactament les mateixes que podríem trobar a qualsevol ciutat de Castella. La immensa majoria d'aquestes revistes són editades per empreses instal·lades a Madrid i transmeten, implícita i explícitament, una idea i un projecte de la política, la cultura i la societat que se fonamenta en la mateixa concepció unitarista d'Espanya que des de fa segles ha estat defensada pel poder i pels intel·lectuals castellans i els seus assimilats perifèrics.

No hi ha dubte que la lectura d'aquestes revistes indueix als lectors a adherir-se a un espai de referències polítiques i culturals que podríem anomenar "espanyol", dues característiques bàsiques del qual són considerar inqüestionable la dependència política de la perifèria envers el centre i presentar la llengua i cultura castellanés com a pròpies, i com les úniques veritablement importants, de tots els territoris de l'estat. Falsificant la realitat històrica, consideren com un fet natural i positiu la presència abasagadora de la cultura castellana a Galícia, Euskadi i als Països Catalans, i amb tota intenció n'ignoren que fou introduïda per la força i amb violència i que en l'actualitat continua essent el factor que posa més en perill la supervivència de les cultures nacionals no-castellanés que malviuen dins l'estat. La majoria

de les revistes dels quioscos ens fan una doble proposta: que ens ignorem a nosaltres mateixos com a mallorquins i que adoptem el mateix punt de vista del

qui ens tenen subordinats per a veure i valorar totes les coses. Davant tot això, cal dir: no gràcies !.

Per sort, enmig de tota aquesta allau de publicacions castellanitzadores, hi ha a la nostra disposició una sèrie de revistes que ens parlen en català i des d'una perspectiva propiament mallorquina o de Països Catalans. Estic pensant, sobretot, en la revista "Lluc" i en els setmanaris "El Temps" i "El Món", i també en alguns dels títols de la premsa forana. Poca cosa, ben cert, però suficient per a rebre informació sobre els temes més diversos de l'actualitat. Si volem que en el futur es consolidi una oferta àmplia i de qualitat de diaris i revistes en català, és necessari que cadascun de nosaltres es converteixi en un lector fidel de les

**VOLEM
MITJANS DE
COMUNICACIÓ EN
LA NOSTRA
LLENGUA**

publicacions ara existents. Normalitzar l'àmbit de la comunicació és de gran importància i requereix la suma de moltes adhesions individuals. Encara som una cultura de peatge: ignorar-ho és l'actitud que menys ajuda a superar la anormalitat actual.

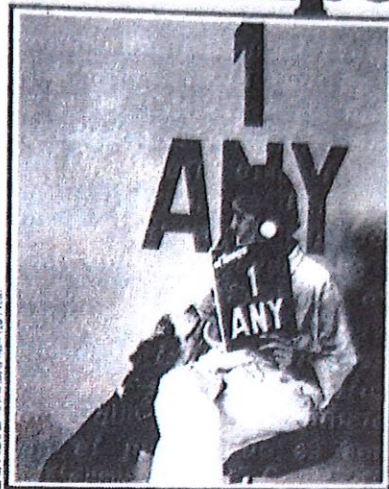
El panorama de la premsa en català és molt esquitat: falten lectors, falten estructures empresarials sòlides, falta el suport incondicional de les institucions públiques. La lluita primària de qualsevol revista en català encara és guanyar-se dia a dia la supervivència. Una tasca certament molt meritòria, però que ja hauria d'haver estat resolta fa anys. Avui les publicacions en català han de tenir com a fita aconseguir lectors nous i atreure'n d'aquells que ara ho són de publicacions castellanques. Un desafiament molt difícil, en definitiva, malgrat la feblesa empresarial i l'adversitat del medi lingüístic, han de plantejar-se amb coratge la competitivitat amb les revistes en castellà. I només ho podran fer si compten amb el suport dels lectors.

Tant "El Món" com "El Temps" tenen les seccions que són les habituals de

la majoria dels setmanaris de temàtica general. Hi trobam blocs d'articles agrupats sota les etiquetes de política (nacional, estatal i internacional), economia, societat, opinió, entrevista, cinema, literatura, debat, ciència, arts plàstiques, ... Un ventall ben ampli de temes, tractats sempre amb rigor documental i amb un llenguatge periodístic eficaç.

"El Món" té un format gros, un magnífic disseny, una portada resolta amb la reproducció d'una fotografia en color d'algun personatge notable que és objecte d'una informació interior. Del seu contingut en destacaríem els Dossiers que publiquen periòdicament (la nació catalana, CEE, la Hispanidad, etc.), les entrevistes (Martí Pol, Xavier Pastor, Vázquez Montalban, Miguel Ríos, Alfonso Sastre, Manuel de Pedrolo, Jaume Lorés, Gerardo Iglésias, Lluís Llach, Jean Luc Godard, Ramón Tamames, entre molts d'altres) i la secció titulada Tema de la Setmana (l'espionatge, Banca Catalana, la informàtica Vietnam, deu anys després, etc.). Sense excepcions, tot el contingut de la revista té interès. Ideològicament "EL MON" té dues orientacions bàsiques: d'una banda, fa un seguiment molt crític de la política convergent i qüestiona alguns dels elements més caracteritzadors del pujolisme; de l'altra, és una revista d'esquerres, però que observa l'esquerra hegemònica a l'estat sense massa condescendència, amb solidaritat distant, sense amagar-ne els seus errors i febleses. El que en realitat proposa és la necessitat de regenerar l'esquerra i fer-la més conseqüent amb la realitat nacional de Catalunya. Les pàgines d'"EL MON" són obertes a

el Temps

les col·laboracions dels nacionalistes d'esquerres, i també als escrits d'aquells que, obcecats en desqualificar el nacionalisme pujolista perquè el consideren victimista i essencialista, sembla que obliden els intents continuats que fa el poder central per minimitzar al màxim el paper de les autonomies i per mantenir l'hegemonia de la llengua i cultura castellanques de l'estat.

"EL TEMPS" és encara una revista jove, tot just un any i escaig. L'empenya, el coratge i la confrontació són la seva divisa. És una publicació que respon a un projecte de comunicació escrita obertament compromès amb una realitat nacional: una revista per al conjunt dels Països Catalans feta des de la ciutat de València, el veritable epicentre del conflicte d'identitat que viu la nostra nació. "EL TEMPS" no vol amagar quina és la seva causa i n'afronta amb valentia la seva defensa: un País Valencià menys provinència, amb unes forces polítiques no dependents de l'exterior, i amb la llengua, la cultura i la identitat nacionals normalitzades. Els periodistes d'"EL TEMPS" escriuen amb pas-

crònica
mensual d'actualitat

ADEU

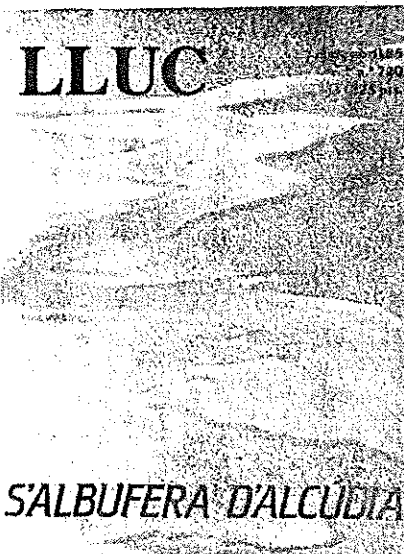
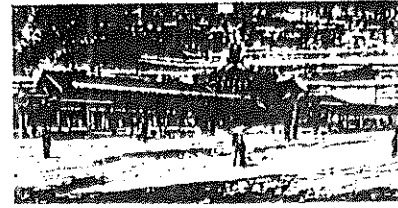
Història del tancament
d'una altra publicació
en català

sió, no hi endevinam rutines professionals sinó compromís, identificació amb el projecte de país i de política que la revista ha assumit. El desemmascarament de les maniobres d'intoxicació promogudes pels "blaveros" i la política de renúncies constants mantinguda pel PSOE valencià (el nom de la Comunitat i de la llengua, els símbols, un projecte polític específic,...) són freqüentment l'objecte de dissecció del bisturí periodístic d'"EL TEMPS". Paral·lelament, donen suport als moviments organitzatius del nacionalisme polític i cultural valencià. Les mostres de periodisme d'investigació sobre temes ben diversos són, sens dubte, un dels plats forts de la revista. Les col·laboracions fixes de F. Pérez Moragón, Ramón Barnils, Joan Francesc Mira i Vicent Ventura acaben de fer del tot suggerent un producte periodístic que, dins un medi comunicatiu hegemonitzat per una premsa colonitzada, resulta altament estimulants i motivadors.

Quina és la presència informativa de Mallorca i les Balears en aquestes dues revistes? "EL TEMPS" té la voluntat de dedicar-nos una part de les seves pàgines, i ho fa en la mesura que li envien originals els seus col·laboradors illencs: Josep Rosselló, Andreu Manresa, Gustau Juan, Valenti

CANIGO

el born: cent anys després

Puig, Biel Mesquida (només als inicis),... La voluntat d'esser una revista per al conjunt del Paísos Catalans, encara que sobretot valenciana, es fa del tot evident en els reportatges monogràfics elaborats a partir de les dades pròpies de cadascun dels països, els quals sempre són vistos com un espai nacional que és a la vegada únic i plural.

Contràriament, "EL MON" és només una revista catalunyera. Amb el diari "AVUI", són una mostra d'aquell nacionalisme principal, el que més abunda, que invoca els Paísos Catalans en les seves cerimònies patriòtiques rituals però que els oblida en la seva actuació pràctica de cada dia. Val la pena, idè, llegir "EL MON"? Sí, perquè ens parla de la política internacional i estatal, perquè tracta temes generals que poden interessar-nos a tots, perquè entrevista personatges que ens poden enriquir, perquè ens dóna informacions sobre la llengua i cultura que compartim, perquè el seguiment de la política autonòmica catalana pot aportar-nos dades aprofitables per a la nostra situació, perquè hi ha articles d'opinió que ens ajuden a reflexionar i a cercar camins. Per tot això, val la pena anar cada setmana a qualsevol quiosc de Palma i comprar, a la vegada, "EL MON" i "EL TEMPS".

FIOL, LLIBRES

ANTICS I MODERNS

Oms, 45a / tel. 22 14 28

Ciutat de Mallorca / Espanya

TRIS TRAS

Boutique

C/. SINDICAT, 4 - TEL. 22 56 73

Luis Racionero i Grau

"La Mediterrània i els bàrbars del Nord"

Miquel Jaume

Als qui hagin llegit la novel·la *Cercamón* (1982) de Lluís RACIONERO no els vindrà de nou la tesi sostinguda pel mateix autor en *La Mediterrània i els bàrbars del Nord* (1985). Hom diria, fins i tot, que aquets assaig ha estat confeccionat amb les deixalles de la recerca documental que està a la base de la novel·la de la qual l'autor volgué donar les fonts bibliogràfiques com si es tractes d'una monografia històrica. Una nota que figura al final de *Cercamón* és el punt de partença de l'assaig: "A l'Europa del Nord no existiren ciutats fins al segle XIII; civilitzat vé de 'civitas', ciutat. Resten tres llocs civilitzats en el món: Xina, India, i el Mediterrani, on es manté una tradició urbana ininterrompuda des de la prehistòria; la resta són territoris en curs de civilització, com ho demostra l'ús vulgar que els bàrbars del Nord fan de la tecnologia inventada per ells, cultures mecàniques sense valors humanistes, manufacturadors organitzats que saben fer, però que no saben perquè ho fan, en una confusió de mitjans i finalitats típicament bàrbara" (pp.194-195). La dicotomia entre tecnologia dels pobles nòrdics i la cultura mediterrània es desentrotllada des d'una perspectiva insòlita i agosarada per donar força a la tesi fonamental del llibre: la recuperació inexcusable dels ideals humanistes de la Mediterrània.

Els termes "bàrbar" i "mediterrani" són emprats per a designar, més que dos llocs geogràfics, dues mentalitats i dues formes de vida oposades. Tres

fets objectius marquen, segons l'autor, la diferència: els bàrbars que invadiren la Mediterrània vingueren del Nord, en els països nòrdics no existiren ciutats fins al segle XIII i el fet que la Mediterrània és un lloc climàticament habitable mentres el Nord és una zona inhòspita. D'aquesta triple realitat històrica, i recolzant-se bàsicament en la identitat de civilització i vida en ciutats, es deriven les altres diferències que s'analitzen al llarg del llibre.

Existeix, segons RACIONERO, una mentalitat ancestral compartida pels pobles mediterranis que, en darrer terme, d'acord amb els canons del determinisme ambiental, ve donada per la benevolència del clima, la qualitat de la llum i la riquesa natural. Aquesta circumstància li permet explicar com la Mediterrània és una societat concèntrica que no necessita d'envair ningú perquè es viu millor dins la pròpia terra pàtria que no pas fora d'ella. Aquesta qualitat de vida i l'efecte civilitzador de les ciutats fan que la societat s'organitzi en torn de la idea de mesura: moderació en el consum i en la producció, en el creixement de les ciutats i en les formes polítiques inspirades en el pactisme.

Si la mesura és el símptoma més clar de la civilització, el seu contrari, l'excés, és el signe inconfundible de la barbàrie. Els pobles nòmades del Nord, moguts per la necessitat de superar el rigor climàtic, i només tenen dues sortides i ambdues impliquen l'excés: la invasió de regions més benignes o la producció frenètica de les calo-

ries necessàries per a escalfar els habitacles i substituir en llocs inhòspits. Resultat d'aquests excessos és un sistema econòmic, el capitalisme, basat en el desenvolupament tecnològic i l'imperialisme expansionista, que implica formes de vida destructives de la civilització Mediterrània.

El més original i valuós del llibre és la perspectiva des de la qual se presenten les relacions històriques entre la Mediterrània i els bàrbars del Nord (aris, saxons, francs, huns, huns, gots, etc...). El caràcter agressiu d'aquests fa que gairebé sempre hagin vençut en les confrontacions bèliques. I la història, com s'ha dit tantes vegades, l'escriuen els vencedors per tal de justificar l'ocupació militar i el domini sobre els vençuts. Per això en els llibres d'història mai no apareix la veritat. Els nòrdics han presentat sistemàticament una imatge deformada de la cultura mediterrània. El llibre de RACIONERO vol ésser una nova història escrita des del punt de vista del perdedors mediterranis, dels quals el prototipus és la Creta antiga, que "no tenia muralles ni exercit, nua i indefensa com Afrodi-

ta".

Si és vera que el més civilitzat sol perdre davant el bàrbar, prest aquesta derrota se converteix en una victòria. Els bàrbars invasors, en efecte, en canviar d'habitat necessiten aprendre a viure en ciutats, es a dir, a esdevenir civilitzats. D'aquesta manera assimlien la cultura mediterrània tot deixant-se ensenyar, aconsellar i, fins i tot, governar pels vençuts, com és el cas d'Àndria i Trajà a Roma. L'última derrota consistiria en caure fascinats davant l'èxit material indubitable de l'economia dels països del Nord, èxit que està lligat a una forma de vida aliena a la mediterrània. Avui, en temps de "tecnològicivilització": vivim entre la idolatria del treball en una societat de consum i la civilització de l'oci creatiu. La solució nòrdica és inviable ja que els del Nord produeixen per a po-

der produir més i no saben consumir ni viure en ciutats a escala humana. S'imposa l'ideal epicuri i humanista de la Mediterrània: limitació de les necessitats, producció i consum moderats, creixement demogràfic controlat i descentralització ancestral és la mesura, i ja se sap, des de PROTAGORAS, que "l'home és la mesura de totes les coses".

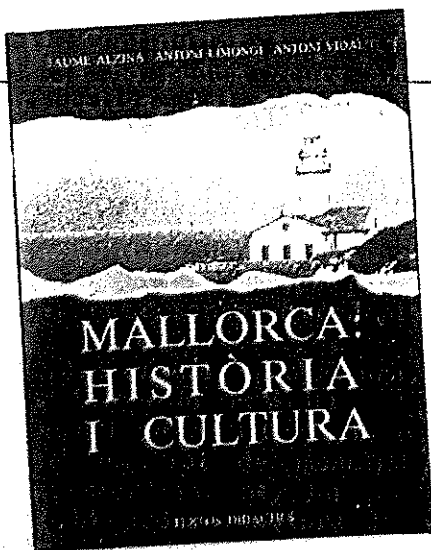
La visió idil·lica de la Mediterrània contraposada a la freda barbària del Nord es complementa amb l'anàlisi detallat de diversos moments decisius de la història de llurs relacions. Cal destacar l'estudi que se fa del genocidi càtar, de la cultura dels trobadors i del renaixement, però, especialment, el capítol dedicat als àrabs i a la "Reconquesta" que l'autor presenta com exemple de manipulació històrica. Devora anàlisis precisos i documentats, sempre

suggestents, trobem algunes idees extravagants entre les quals n'apuntem dues:

1) "La cultura occidental i la mentalitat de l'home modern no tene gairebé cap relació amb el món grec... hi ha una ruptura brutal entre el món hel·lènic i occident" (pag.143) i

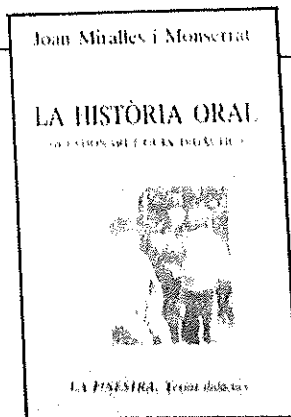
2) Les llengües romàniques, que són germanes entre sí, no són filles del llatí, sinó que deriven de la llengua d'osc, idioma dels oscs o antics lígurs que es parlava ja en la prehistòria en el territori estès des de la Toscana fins a Alacant i Bordeus (pag. 92-93). Malgrat aquests errors i algunes contradiccions la defensa de la tesi bàsica de RACIONEROSERÀ plenament convincent pels qui hi venguin, més que un llibre d'història, una proposta de canvis morals i polítics per fer efectiva l'expulsió del bàrbar que hi ha dins tots nosaltres.

DUES NOVETATS IMPORTANTS DE L'EDITORIAL MOLL

J. Alzina, A. Limongi, A. Vidal.

Mallorca: Història i Cultura.

Joan Miralles.

La història oral.

Torre de l'Amor, 4, Palma de Mallorca

El Mallorca, menys que un club

Si lamentable és la temporada futbolística pel que fa referència al club mallorquí de màxima categoria, pitjor sembla ésser la situació organitzativa dins el club. Avui ja es troba en zona de descens a categoria inferior, ja ha canviat d'entrenador i mostrant una manera de jugar al futbol que no fa preveure gens ni mica una millora. Les mesures que pren l'equip no fan sinó empitjorar la situació, com és el cas d'inestabilitat dels entrenadors i del conjunt de la plantilla de d'any en any va canviant-se en excés, que podria ser positiu si es preveïés una línia de continuïtat o un nou estil de dur endavant un club de futbol, però la realitat demostra que precisament el que s'ha fet no ha estat producte d'una planificació mesurada, sinó ben al contrari. Lluny queden ara aquelles il·lusions per mantenir el Mallorca dins la primera divisió, i molt més encara, aquelles de passejar el nom de Mallorca per tota Europa a través de la UEFA. I tot això a pesar de l'afició que és, convé recordar-ho i dir-ho ben alt, la que realment va ascendir l'equip a la divisió d'honor i que avui, malgrat els resultats adversos segueix ésser mallorquinista i acudint al Lluís Sitjar jornada darrera jornada.

Una llum important destacaria, com esperançadora, del darrer temps del Sr. Contestí com a president del Mallorca. La incorporació de jugadors mallorquins, que al final han demostrat ésser tant bons com els altres i molt més econòmics, feia preveure una mallorquinització del club que bona falta li feia. La incorporació de jugadors com Amer, Higuera, Pascual, Bonet, Tomás, Villalvilla, Ferrer, Crespí, Molina, etc. és el fet més destacable

dins la mediocritat d'accions promogudes per l'actual directiva.

Però la possible mallorquinització del Mallorca ha estat una falsa il·lusió. El club no hi té cap interès. L'ascens de Llorenç Serra Ferrer sustituint com a entrenador a aquell excel·lent porter que va ser, En Benet Joanet, podria haver estat el fil de continuïtat d'aquesta mallorquinització. Però no és així. Serra Ferrer, m'atrevesc a aventurar, és un entrenador de passada a l'espera de contractar un, segurament mediocre, entrenador de la península. Però tant se val, perquè Llorenç Serra Ferrer és l'antítesi del fil de continuïtat cap a la mallorquinització. Llorenç Serra Ferrer es comporta com un personatge incult, desconedor del més mínim sentit que té una llengua per a un poble, quan fa accions com la primera en que se'ns ha despatxat en estrenar el nou càrrec. Enlloc de cercar solucions tècniques per a desenvolupar un millor futbol al seu equip, ha donat ordre als seus jugadors de que no xerrassin en mallorquí. En poques paraules els hi ha prohibit parlar la seva llengua. Desconec a hores d'ara si la Junta Directiva prendrà alguna mesura o si comparteix la idea. També desconec si al jugador Lipponen li han prohibit parlar finés, al marroquí Hassan (que imagin de parlar francès) també ha patit una prohibició semblant, i si als espanyols també els hi ha prohibit parlar castellà. Vet-aquí una prova més de discriminació. Una prova més de que el Mallorca és menys que un club. Molt manco que un club.

NOTA PER ALS COL.LABORADORS

L'amplària màxima dels articles és d'un foli i mig, convé que al començament hi poseu una petita nota introductòria, si l'article ho permet, de tres o quatre línies. També convendria que acompanyassiu els articles d'una fotografia o dibuix.

vols aprendre be
el català?
amb el vera fa u
assistent als

CURSOS DE LLENGUA

gratuïts i al
teu barri

informació General
inscripció

PLAÇA D'ESpanyA i OFICINA D'INFORMACIÓ
T: 223299

